

1918-2018

Stulecie odzyskania niepodległości

Budżet obywatelski rozstrzygnięty

Aż pięć projektów zostanie zrealizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego 2018. Opiewają na łączną kwotę 119 tysięcy złotych (limit wynosił o tysiąc więcej). Najwięcej głosów (314) mieszkańcy oddali na projekt „Zdrowie dzieci zaczyna się w kuchni” (zakup pieców konwekcyjno-parowych dla kuchni w Szkołach Podstawowych nr 1 i 2). Na kolejnych miejscach pod względem liczby głosów uplasowały się następujące projekty: „Kontynuacja budowy chodnika wzdłuż ulicy Południowej” (185), „Kurtyna dla teatru w Domu Gminnym Pod Harendą” (83), „System wspomagający Uniwersytetu Trzeciego Wieku” (34) oraz „Jaworowy Zakątek Zabaw przy Przedszkolu nr 1” (33). Więcej o Budżecie Obywatelskim 2018 piszemy na stronach drugiej i trzeciej. (wot)

Katarzyna Greń (z lewej) oraz Jadwiga Brzezicka w kuchni Szkoły Podstawowej nr 1 w Jaworzu, która dzięki piecowi konwekcyjno-parowemu zmieni się nie do poznania. Podobne zmiany zajdą także w kuchni w Szkole Podstawowej nr 2. Fot. Tomasz Wolff

w numerze m.in.:

SEBASTIAN CHMIEL STAWIA SOBIE
WYSOKO POPRZECZKĘ

KOLEJNE INWESTYCJE W JAWORZU

15 CZERWCA OTWARCIE HALI SPORTOWEJ

WAKACYJNE WYCIECZKI

SERCE DLA MAMY

NA PIERWSZYM PLANIE

OBYWATELSKIE INICJATYWY

Kolejna edycja Budżetu Obywatelskiego w Jaworzu okazała się przysłowiowym strzałem w dziesiątkę. Złożono rekordową liczbę wniosków, na które oddano najwięcej głosów ze wszystkich dotychczasowych edycji.

– Budżet obywatelski to dobra droga, aby coraz bardziej aktywizować mieszkańców, którzy mają sporo ciekawych – i jak pokazuje praktyka – niezwykle trafionych pomysłów. Wszyscy mogą mieć większy i realny wpływ na to, co dzieje się wokół nich. Budżet Obywatelski daje szansę na realizację oddolnych pomysłów, na które my – w Urzędzie Gminy – moglibyśmy nawet nie wpaść – przekonuje Radosław Ostalkiewicz.

120 tysięcy na projekty

W tym roku kwota na oddolne projekty mieszkańców została zwiększona ze 100 do 120 tysięcy złotych. Mało tego, wszystko wskazuje na to, że w budżecie na rok 2019 zostanie zarezerwowane jeszcze więcej środków, bo aż 150 tysięcy. Rosnąca pula jeszcze bardziej zmotywowała mieszkańców, którzy złożyli łącznie 10 projektów, opiewających na łączną kwotę nieco ponad 210 tysięcy. Jak łatwo wyliczyć, gdyby chcieć zaspokoić wszystkie potrzeby mieszkańców, potrzebne byłoby dodatkowe 90 tys. Tradycyjnie już na projekty głosowali jaworzanie. Mogli to zrobić na dwa sposoby – wrzucając głos do urny albo on-line. W sumie oddano aż 719 głosów, co jest rekordem w czteroletniej historii budżetu partycypacyjnego. Największym „wzięciem” cieszył się projekt „Zdrowie dzieci zaczyna się w kuchni”, który zakłada zakup pieców konwekcyjno-parowych dla kuchni w Szkołach Podstawowych nr 1 i 2. Jego realizacja pochłonie 30 tysięcy złotych.

– Codziennie ze szkolnych obiadów korzysta blisko pół tysiąca dzieci. W przeliczeniu na liczbę mieszkańców Jaworza, z projektu skorzysta ponad siedem procent społeczności naszej gminy. Przypuszczamy, że jest to jeden z najwyższych wskaźników wśród projektów obywatelskich – napisali w uzasadnieniu wnioskodawcy „zdrowego projektu”. Już wkrótce dzieci z obu podstawówek będą jeść zdrowiej, nikogo nie trzeba przekonywać, że przygotowywanie posiłków na parze jest dużo bardziej zdrowe od tradycyjnego i tak lubianego przez nas smażenia. Na projekt oddano łącznie 314 głosów.

Aktywna Południowa

Z kolei 185 osób zagłosowało na projekt „Kontynuacja budowy chodnika wzdłuż ulicy Południowej”. Jego celem, według wnioskodawców, jest poprawa bezpieczeństwa pieszych oraz kierowców poruszających się ul. Południową. Nowo powstały chodnik przejmie ruch pieszych dotychczas poruszających się ulicą. Dotychczas wybudowany odcinek chodnika od Wapienickiej do Kłownowej wpłynął znacząco na komfort i bezpieczeństwo poruszania się na wyżej wymienionym odcinku. Co ciekawe, nie jest to pierwszy projekt złożony przez grupę mieszkańców z tej części Jaworza, który będzie realizowany z pieniędzy obywatelskich.

– Dokładnie trzeci – precyzuje Zbigniew Czakon, jeden z pomysłodawców. – Podchodziłem do tego z lekkim dystansem. Nie wiedziałem, czy się uda, bo przecież konkurencja była spora. Cieszymy się, że mieszkańcy poparli nasz wniosek – dodaje.

Czy w przyszłym roku grupa złoży kolejny wniosek? Czakon ma mieszane uczucia. – Z jednej strony chciałbym, żeby uaktywnili się także mieszkańcy z innych części miejscowości i żeby oni też skorzystali z tych środków, z drugiej powodzenie kolejnych naszych przedsięwzięć skłania nas do dalszej walki – przyznaje.

Na trzecim miejscu uplasował się projekt „Kurtyna dla teatru w Domu Gminnym pod Harendą”. Otrzymał 83 głosy, a obejmuje – jak sama nazwa wskazuje – kupno kurtyny scenicznej wraz z montażem. Projekt zamknie się w kwocie 25 tysięcy złotych. – Kurtyna będzie stanowiła całość wraz z podestami scenicznymi, które zakupiono w ramach Budżetu Obywatelskiego 2016. Będzie ona wykorzystywana na cele teatru amatorskiego „Kurort”. Celem projektu jest podniesienie jakości prezentowanych przez ten teatr sztuk – czytamy w uzasadnieniu napisanym przez Stowarzyszenie „Jaworze-Zdrój”. Tylko w 2017 roku przedstawienia przygotowane przez „Kurort” obejrzało 700 osób, dlatego kurtyna będzie jak znalazł.

Poza podium, ale z dofinansowaniem

Dwa ostatnie projekty, które zostaną w tym roku sfinansowane z obywatelskiej puli, to „System wspomagający Uniwersytetu Trzeciego Wieku” oraz „Jaworowy Zakątek Zabaw przy Przedszkolu nr 1”, które cieszyły się poparciem odpowiednio 34 i 33 głosujących. Ten pierwszy zakłada stworzenie systemu audio-video, składającego się z rzutnika multimedialnego z kursorem laserowym wraz z przenośnym komputerem (laptopem) oraz zestawem nagłaśniającym. Drugi zakłada postawienie wiaty – drewnianej altany, zadaszonej, odeskowanej z trzech stron, z wejściem; z ławeczkami do siedzenia i miejscem na ułożenie zabawek wykorzystywanych przez dzieci w trakcie zabaw ruchowych na świeżym powietrzu oraz na montażu nowej dużej drewnianej piaskownicy z siedzeniami po bokach dla dzieci, zabezpieczonej plandeką

BUDŻET OBYWATELSKI

i zadaszeniem. Przy okazji wykonane zostaną bujaki (zwierzątka) na sprężynach. Realizacja pierwszego projektu pochłonie 6500 złotych, drugiego 27,5 tys. złotych.

– Cieszymy się ogromnie, że mieszkańcy wybrali projekt złożony przez Radę Rodziców w naszym przedszkolu. Ogród przedszkolny jest bardzo duży, ale urządzeń do zabawy mało, dlatego dzieci na pewno będą miały ogromną frajdę. Czujemy

się wyróżnieni – mówi Jolanta Bajorek, dyrektor Przedszkola nr 1 w Jaworzu. Jak dodaje dyrektor, w tym roku przewidziano także wymianę ogrodzenia ogrodu z dwóch stron z pieniędzy gminnych. – Mamy także przemyślenia na przyszłość i być może wystartujemy w przyszłorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego – dodaje dyrektor Bajorek.

Tomasz Wolff

Zdjęcia: Tomasz Wolff, ARC

Radosław Ostalkiewicz, wójt Jaworza:

Zwycięzcom gratuluję. Realizacja wszystkich projektów będzie miała miejsce jeszcze w bieżącym roku. Patrząc wstecz, mogę powiedzieć, że Budżet Obywatelski to multum wspaniałych i ciekawych zarazem inicjatyw, które nas – powiem szczerze – z roku na rok coraz bardziej interesują. Patrząc na nie, mogę zauważyć, że roczny budżet gminy to taka skala makro, zaś budżet partycypacyjny pozwala na realizację spraw małych, których załatwienie często może ułatwić mieszkańcom życie na jakiejś konkretnej ulicy czy w danym rejonie. I temu właśnie służy Budżet Obywatelski. Z tego nigdy nie zrezygnuję – co więcej, będę (o ile dalej będę) rozwijać i kontynuować...

Radosław Ostalkiewicz

INFORMACJE URZĘDU GMINY I WÓJTA

KOLEJNE INWESTYCJE

Inwestycyjna machina w Jaworzu wciąż pracuje na pełnych obrotach. Rozpoczęły się długo oczekiwane prace na „starym basenie” (plac zabaw z małym skwerem wypoczynkowym) oraz tuż przed Urzędem Gminy. Przy ulicy Zdrojowej powstaje Arboretum, czyli mini-ogród botaniczny, który będzie prezentował bogactwo przyrodnicze ziemi cieszyńskiej. Mieszkańcy i turyści zobaczą rośliny występujące na Śląsku Cieszyńskim, które zostaną odpowiednio opisane i zaprezentowane osobom odpoczywającym w tym miejscu.

Projekt został opracowany na podstawie zwycięskiej koncepcji w konkursie na przedstawienie koncepcji zagospodarowania przestrzeni wokół budynku Urzędu Gminy Jaworze, który został ogłoszony w kwietniu 2015 r. Jego zwycięzcą został jaworzanin – student architektury krajobrazu – Piotr Kajzer. Na podstawie jego opracowania projekt zagospodarowania terenu przygotowali:

Arboretum w Jaworzu nabiera realnych kształtów.

architekt Tomasz Suchy oraz naczelnik Wydziału Rozwoju i Inwestycji UG Jaworze, Daniel Godziszka. Dodajmy, że na realizację tego projektu Gmina Jaworze pozyskała mini-grant z Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska w ramach zadania pn. „Śląskie Parki”. Partnerem po stronie czeskiej jest gmina Ropica, sąsiadująca z Czeskim Cieszyńem i Trzyńcem.

Na tym jednak nie koniec dobrych wiadomości. Na majowej sesji radni podjęli uchwałę o przyjęciu do realizacji zadania pn. „Nadbudowa budynku zaplecza sportowego oraz budowa wiaty na terenie kompleksu sportowego przy ul. Koralewskiej 19 w Jaworzu”. Dzięki temu możliwe będzie pozyskanie dotacji z Unii Europejskiej z Lokalnej Grupy Rybackiej „Bielska Kraina”. Mowa jest o 300 tys. złotych. Jak informują urzędnicy, na nadbudowanej kondygnacji powstanie dodatkowe zaplecze sportowe oraz nowa przestrzeń, która pozwoli przenieść się podopiecznym i wychowawcom świetlicy środowiskowej, którzy dziś gnieźdzą się w Agronomówce. (wot)

Zdjęcia: Tomasz Wolff

Nowy plac zabaw już wkrótce zostanie otwarty.

15 czerwca 2018 roku – ta data zapisze się złotymi zgłoskami w historii naszej miejscowości. Tego dnia bowiem zostanie oficjalnie oddana do użytku Hala Sportowa Jaworze. W trzeci piątek czerwca – jak zapewniali władze – atrakcją będzie co nie miara. Pojawi się gość specjalny, główną rolę przy przecięciu wstęgi odegrają najmłodsi jaworzanie, zostanie ponadto rozegrany mecz. Najważniejsze jednak tak naprawdę dopiero nastąpi w lipcu i sierpniu. – Przez całe wakacje na hali nasze dzieci, młodzież i rodziny będą mogły całkowicie za darmo uczestniczyć w projekcie #SportoweJaworze, w ramach którego zorganizujemy lato z piłką: lekarską, siatkową, ręczną, nożną, koszykową, ping-pongową i każdą inną, z wyjątkiem golfowej – poinformował na swoim fanpage'u na Facebooku wójt Jaworza, Radosław Ostalkiewicz. (wot)

DOCENIĆ MŁODYCH SPORTOWCÓW

Na wniosek wójta Radosława Ostalkiewicza 17 maja Rada Gminy Jaworze przyjęła uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu udzielania stypendiów Wójta Gminy Jaworze za wyróżniające osiągnięcia sportowe uczniów zamieszkałych w Gminie Jaworze. Zgodnie z nią uczniom klas IV-VIII szkół podstawowych, uczniom gimnazjów oraz uczniom szkół ponadpodstawowych (za wyjątkiem uczniów pobierających naukę w szkołach dla dorosłych) zamieszkałym w Gminie Jaworze można przyznać stypendium jednorazowe za wybitne osiągnięcia sportowe.

– Naszym obowiązkiem jest z jednej strony promocja sportu i aktywnego trybu życia wśród dzieci młodzieży, zaś z drugiej – wspieranie tych, którzy osiągają wielkie sukcesy. W Jaworzu są olimpijczycy, mistrzowie świata i Europy, mistrzowie i wicemistrzowie Polski, województwa i powiatu. Niech będzie o nich głośno! Citius – Altius – Fortius, czyli „szybciej, wyżej, mocniej” – to dewiza igrzysk olimpijskich i jednocześnie Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, a przy okazji motto stypendiów sportowych, które już niedługo po raz pierwszy w historii naszej gminy zostaną przyznane młodym jaworzanom. Bądźmy dumni z sukcesów sportowych naszych sąsiadów – apeluje jaworzański władarz.

KOMUNIKATY GOPS

Wakacyjne wycieczki

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzu informuje, że świetlica środowiskowa w Jaworzu jak co roku organizuje wycieczki w czasie wakacji. Dzieci z naszej gminy w wieku od 7 do 16 lat będą mogły skorzystać z wycieczek w środy w lipcu i sierpniu. Planujemy wycieczki w zależności od pogody: albo na basen w Cieszynie albo na krytą pływalnię, w planach są także wycieczki w góry, wyjazd do Muzeum Ognia w Żorach, Zamek Chudów i inne atrakcje. Zbiórka i wyjazd z parkingu w Jaworzu przy ulicy Koralowej – o godz. 9.00. Powrót w godzinach ok. 16.00-17.00.

Udział w wycieczkach jest bezpłatny. Opiekę nad dziećmi sprawują wychowawcy ze świetlicy. Dzieci otrzymują suchy prowiant.

Warunkiem uczestnictwa w wycieczce jest dokonanie pisemnego zgłoszenia udziału dziecka w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworzu, ul. Zdrojowa 82 w dni robocze w godzinach: poniedziałek, wtorek, środa od 7.00 do 15.00; czwartek od 7.00 do 17.00 oraz w piątek od 7.00 do 13.00. Zapisy dzieci na wycieczki dokonywać będzie można od **4 do 22 czerwca**. Dane niezbędne do ubezpieczenia dziecka to: imię i nazwisko, data urodzenia. Kontakt z Kierownikiem GOPS w Jaworzu lub Ewą Winek osobiście lub telefonicznie 33 828 66 70 lub 33 828 66 72. O ewentualnej rezygnacji z wyjazdu należy wcześniej powiadomić GOPS.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Świadczenia wychowawcze będą przyznawane na dotychczasowych zasadach.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego można składać:

- w formie elektronicznej **od 1 lipca 2018 r.**
- w formie papierowej **od 1 sierpnia 2018 r.**

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na kolejny okres złoży wniosek wraz z dokumentami **do dnia 31 sierpnia**, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata tego świadczenia przysługująca za październik danego roku **następuje do dnia 31 października tego roku**.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na kolejny okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie **od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku**, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego **następuje do dnia 30 listopada tego roku**.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na dany okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami **w okresie od dnia 1 października do dnia 31 października danego roku**, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego **następuje do dnia 31 grudnia tego roku**.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na dany okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami **w okresie od dnia 1 listopada do dnia 30 listopada danego roku**, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego **następuje do dnia 31 stycznia następnego roku**.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na dany okres złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami **w okresie od dnia 1 grudnia danego roku do dnia 31 stycznia następnego roku**, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata przysługującego świadczenia wychowawczego **następuje do ostatniego dnia lutego następnego roku**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

PORADY PRAWNE

Od spraw rodzinnych po prawo pracy

Prezentujemy procentowe zestawienie porad prawnych dla osób w trudnej sytuacji życiowej, udzielonych w Gminie Jaworze w 2017 roku przez adwokata Patrycję Jakubiec.

Problematyka	Ilość udzielonych porad przedstawiona procentowo %
Sprawy rodzinne (rozwód, alimenty, kontakty, rodzina zastępcza itp.)	25,71
Spadek (<i>dział, nabycie</i>)	16,57
Nieruchomości	6,28
Egzekucja	6,28
Najem	5,71
Upadłość konsumencka, zadłużenie	5,71
Eksmisja	4,57
Sprzedaż, umowa sprzedaży	3,42
Prawo cywilne – nakaz zapłaty	3,42
Kredyt, pożyczka	2,85

Pomoc społeczna – zasiłek dla bezrobotnych, zasiłki ZUS, świadczenia społeczne	2,85
Prawo karne - oszustwo	2,28
Służebność mieszkaniowa	1,71
Podatki	1,14
Współwłasność	1,14
Bezumowne korzystanie z lokalu	1,14
Podział majątku wspólnego	1,14
Wspólnota mieszkaniowa	1,14
Zdrowie	1,14
Stosunki sąsiedzkie	1,14
Umorzenie dochodzenia	0,57
Grunty	0,57
Cesja wierzytelności	0,57
Gwarancje, reklamacje	0,57
Nakłady	0,57
Konflikty	0,57
Prawo pracy	0,57
Sprzeciw od wyroku zaocznego	0,57

Z ŻYCIA BIBLIOTEKI

XVII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom, czyli „Czytanie łączy”

W dniach 2-10 czerwca odbywał się **XVII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom**, największe doroczne święto czytania, organizowane przez Fundację ABCXXI. Hasło tegorocznego Tygodnia „Czytanie łączy” doskonale oddaje jedną z niezliczonych korzyści

płynących z czytania. Czytanie łączy i pomaga zbudować relację zarówno między dziećmi, jak i dorosłymi. Dzieci, które czytają, mają możliwość wymiany wrażeń z rówieśnikami, bo coś może bardziej podsycać wyobraźnię, niż świat ukryty pod postacią liter. Natomiast czytanie dzieciom przez dorosłych łączy pokolenia i pozwala budować pozytywne relacje, daje dzieciom poczucie bezpieczeństwa, a dorosłym pozwala na chwilę relaksu i odświeżenia się. Czytanie bajek dzieciom ma ogromny wpływ na rozwój umysłu i osobowości dziecka. We współczesnym świecie czytanie, i to czytanie ze zrozumieniem, jest ważniejsze

niż kiedykolwiek wcześniej ze względu na wszechobecny chaos informacyjny. Ciągłe narastająca fala informacji i bodźców, jaką serwują nam wszelakie media i szybka dezaktualizacja danych, często powoduje swoiste zagubienie w otaczającej nas rzeczywistości. Niestety młodzi ludzie wychowują się obecnie w kulturze telewizyjnej, która w żaden sposób nie rozwija u dzieci koncentracji, przyswajania informacji i myślenia. Wręcz przeciwnie, może powodować lęki, wywoływać agresywne zachowania i burzyć hierarchię wartości. Badania dowodzą, że czytanie ma nieoceniony wpływ na psychikę dziecka oraz pobudza funkcje poznawcze jego mózgu. Można przytaczać w nieskończoność opinie biegłych psychologów, wyniki badań naukowych czy obserwacji, lecz prościej będzie napisać: „Weźcie do ręki książkę, usiądźcie z dzieckiem w ciszy i poczytajcie mu, tak po prostu...”. Po wyrobieniu w sobie nawyku codziennego czytania, uważny rodzic sam zaobserwuje zmiany zachodzące w jego dziecku i to w niedługim czasie.

Patrząc wstecz, na historię rozwoju cywilizacji, na wszystkie odkrycia, wynalazki i osiągnięcia jakich człowiek dokonał przez wieki, i to głównie za sprawą umiejętności czytania i pisanie, trudno polemizować o zasadności kultywowania tej niezwyklej umiejętności, jaką jest czytanie. Niektórym może się wydawać, że czytanie „babcinych” książeczek jest niemodne i staroświeckie. Może warto postawić pytanie: gdzie byłby współczesny człowiek, gdyby nie te właśnie książeczki?

WARTO PRZECZYTAĆ

Irena Koźmińska, Elżbieta Olszewska, **Wychowanie przez czytanie, Świat Książki**

Jeśli naprawdę chcesz, by Twemu dziecku nauka przychodziła łatwiej, by wzniosło się ponad przeciętność, było inteligentne i szczęśliwe, zaszczerp w nim miłość do książek. Czytanie – przekonują autorki – to najskuteczniejszy i najtańszy sposób na dobre wychowanie!

Wiara we własne możliwości, umiejętność myślenia, sprawność językowa, zdolność koncentracji, poczucie bezpieczeństwa, optymizm, odwaga życiowa, przestrzeganie norm... tym wszystkim możesz obdarzyć swoje dziecko, czytając mu regularnie i mądrze. Dowiedz się, jak wprowadzić ten wprowadzić w życie i jakimi kryteriami kierować się przy wyborze książek. Książka „Wychowanie przez czytanie” zawiera niezbędną wiedzę o tym, jaką rolę odgrywa czytanie w procesie rozwoju dziecka.

Irena Koźmińska, Elżbieta Olszewska, **Z dzieckiem w świat wartości, Świat Książki**

Książka-poradnik o nauczaniu wartości. W jednej części wyjaśnia, dlaczego trzeba i jak można uczyć dzieci wartości. W drugiej kieruje ku wartościom (przyjaźń i miłość, odwaga, sprawiedliwość, piękno).

Jak czytamy na okładce, siłą tej książki jest jej praktyczny charakter. Autorki, odwołując się do konkretnych doświadczeń oraz zmuszając do refleksji, pomagają rodzicom i wychowawcom nie tylko wprowadzić dzieci w świat wartości moralnej i uczuciowej, lecz także uczyć je podejmowania właściwych decyzji.

Ten wspaniały poradnik dla rodziców nie tylko przypomina nam o tym, jak ważne są wartości i jak łatwo się bez nich pogubić, ale też pokazuje, jak sprawić, aby wartości były żywe, praktykowane i dawały nam mocną podstawę do rozwoju i życia.

GALERIA NA ZDROJOWEJ

Wystawa innowacji

Od 4 do 30 maja w „Galerii na Zdrojowej” w Jaworzu odbywała się wystawa prac uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 (głównie gimnazjalistów) oraz Gimnazjum Towarzystwa Szkolnego im. M. Reja w Bielsku-Białej. Prace były rezultatem projektu (innowacji pedagogicznej) „Od Benedyktyna do Banksy’ego” autorstwa Grzegorz Dymarskiego – nauczyciela zajęć artystycznych. Część wystawionych prac to ćwiczenia z kaligrafii, nawiązujące stylem do starych dokumentów.

W części „współczesnej” królowały projekty plakatów, płyt i innych form użytkowych. Pojawiła się też plansza z graffiti – zbiór prac wykonanych za pomocą szablonów – nawiązująca do dzieł słynnego graffitiarza Beksy'ego.

Muzyka z patyka oraz serca

8 maja gościł u nas Sylwester Białas. Tematem spotkania była „Muzyka z patyka – instrumenty pasterskie”. Z kolei 24 maja odbyły się u nas warsztaty artystyczne „Prezent dla mamy”.

PERŁOWY JUBILEUSZ

To już 30 lat. Tyle właśnie działa w naszej gminie Klub Honorowego Dawcy Krwi. Także dzięki wsparciu i życzliwości Ochotniczej Straży Pożarnej. – *Nie spoczywamy na laurach. Mamy plany i chcemy poszerzać naszą działalność* – deklaruje Ewa Gubała, prezes klubu.

– *Ten, kto oddaje krew dobrowolnie i bezinteresownie, zasługuje na szacunek. Taki dar życia jest bezcenny* – podkreślała na spotkaniu z okazji 30-lecia istnienia klubu HDK w Jaworzu Ewa Gubała, przytaczając jednocześnie słowa św. Jana Pawła II. – *Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, czym dzieli się z innymi. Mam nadzieję, że z każdym rokiem świadomość jaworzan, jak ważna jest krew, będzie wzrastać, a samych krwiodawców przybywać.*

Uroczystość odbyła się 20 maja w jaworzańskiej strażnicy. Goście świętowali z dwóch powodów: okrągłej rocznicy istnienia HDK w Jaworzu, a także Dnia Strażaka. Spotkanie rozpoczął Czesław Melchar, prezes OSP Jaworze, który przywitał wszystkich zebranych. Pojawili się między innymi wójt Radosław Ostalkiewicz, Tadeusz Szkucik, naczelnik wydziału operacyjno-szkoleniowego Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej oraz Stanisław Dyląg, dyrektor Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach. Ewa Gubała wraz z wójtem uhonorowała tych, którzy wykazali się postawą godną naśladowania. Odznaczenia, w dowód uznania za najpiękniejszy dar humanitarnej i bezinteresowne oddawanie krwi, otrzymali: Wioletta Zontek, wiceprezes klubu HDK w Jaworzu (odznaka honorowa PCK IV stopnia), Józef Paszek oraz Jerzy Pinczer (Zasłużony Dla Zdrowia Narodu – oddanie co najmniej 20 litrów krwi).

Klub HDK PCK działający przy OSP został założony w 1988 roku przez ówczesny Zarząd OSP. Pierwszym prezesem został Aleksander Greń. Informacji dotyczących pierwszych lat działalności klubu jest niewiele, a stanowią je głównie zapiski w kronikach strażackich. Do 2006 roku zebrano ponad 430 litrów krwi.

Działalność wzmocniła się po 2011 roku, kiedy to pałeczkę prezesa przejęła, pełniąc tę funkcję do dzisiaj, Ewa Gubała. Obecnie w zarządzie zasiadają także: Wioletta Zontek oraz Tomasz Malchar.

– *Ustaliliśmy, że zebrania będą odbywać się co dwa miesiące. W miarę potrzeb. Włączyliśmy się do uczestnictwa w zawodach z broni pneumatycznej Klubów HDK. Trzy razy byliśmy grupowo oddać krew w RCKiK w Bielsku-Białej, a we wrześniu do Jaworza przyjechał autokar do pobierania krwi. Od 2012 roku już stale organizujemy akcje krwiodawstwa, 4-5 razy w roku, na parkingu przy Supermarkecie Jaworze (Lewiatan). Z okazji Światowego Dnia Krwiodawcy, który przypada 14 czerwca, organizujemy spotkanie przy kawie i dobrym ciastku, a przed świętami Bożego Narodzenia mamy spotkanie oplatkowe, na które zapraszamy władze gminy. Włączamy się także w uroczystości, składając wiązanki kwiatów pod pomnikami pamięci w Jaworzu. Bierzymy udział w zawodach wędkarskich HDK PCK, a w 2016 roku, przy wsparciu i życzliwości wójta, zorganizowaliśmy także zawody na stawie PZW w Bierach* – relacjonuje Ewa Gubała.

Członkowie klubu HDK w Jaworzu, które działa przy OSP Jaworze, zachęcają do udziału w wydarzeniach, które organizują. Informacji na ten temat można szukać na łamach „Echa Jaworza” oraz na stronie Jaworze.pl. Aktualne wieści, akcje krwiodawstwa, są również ogłaszane w trakcie mszy świętych.

– *Dziękujemy także ks. Stanisławowi Filpkowi oraz pastorowi Władysławowi Wantulakowi za życzliwość i zachęcanie wiernych do udziału w naszych akcjach* – kończy pani Ewa.

Katarzyna Górna-Oremus

LUDZIE JAWORZA

STAWIAM SOBIE WYSOKO
POPRZECZKĘ

Idzie lato, jest coraz cieplej, a Ty mi się kojarzysz z...
chłodem...

Dlaczego? Że mam chłodny wyraz twarzy?

To może uściśnięcie – z lodówką...

Wychodzę wszystkim z lodówki...

Ostatnio jest Ciebie generalnie bardzo dużo...

To prawda, dużo się u mnie dzieje. Śpiewam w Bi-Bi Singers i Grupie Furmana, kończę kolejny musical „Zwycięzcy”, którego premiera jest przewidziana na 23 czerwca w Cieszynie, do tego trzeba jeszcze doliczyć kolejny musical przygotowywany z rodzicami dzieci Przedszkola nr 1 w Jaworzu. I tak dalej, i tak dalej...

W rubryce „Ludzie Jaworza” przepytuję ludzi mieszkających w Jaworzu. Ty mieszkasz kawalek od nas, za kilkoma górami i lasami, ale na pewno zostawiłeś tutaj serce. Zgadza się?

Chociaż mieszkam na co dzień w Bystrej, Jaworze jest dla mnie szczególnym miejscem. Jestem tutaj obecny od 15 lat, a może jeszcze dłużej. Z tą miejscowością wiele mnie łączy – mam sentyment, wiele tutaj zrobiłem i nadal mam zamiar robić. Chociaż ostatnio częściej kursuję w stronę Cieszyna i innych miejscowości, a nawet Republiki Czeskiej, to o Jaworzu nigdy nie zapominam.

Masz czterdziestkę na karku. Kiedy pojawiłeś się tutaj po raz pierwszy, byłeś piękny i młody. Dziś jesteś tylko piękny... Jak trafiłeś do Jaworza 15 lat temu?

Świadczyłem usługi w zakresie przedszkolnej edukacji dzieci oraz prowadziłem zajęcia muzyczne. Zresztą jest tak do dziś. Współpraca z oboma przedszkolami cały czas układa się wspaniale.

Ale musiał być jakiś impuls, że trafiłeś do Jaworza, a nie na przykład do przedszkola w Porąbce albo Kozach.

W Kozach i Porąbce też jestem obecny.

Czyli miałem rację z tą lodówką...

Masz rację, ale to chyba nie jest dobre stwierdzenie. Kiedyś tak mówiono o Barbarze Kurdej-Szatan, że wszystkim wychodzi z lodówki (śmiech).

Przyjechałeś do Jaworza i jakieś miałeś wrażenia. Miejscowość już wtedy czymś się wyróżniała?

Już na początku poznałem świetnych ludzi, z których część została ze mną do dziś. Zresztą cała przygoda rozpoczęła się od tego, że poproszono mnie o wyreżyserowanie małego przedstawienia dla dzieci. Poza tym, że zajmowaliśmy się dziećmi muzycznie, to robiliśmy z dorosłymi małe przedstawienia. Nie ukrywam, że przyjaźnię się nie tylko z dyrektorkami przedszkoli, ale również z Urzędem Gminy Jaworze. To jest niesamowite, że w tej miejscowości dzieje się tyle fajnych rzeczy. A skoro się odbywają, to dlaczego w tym wszystkim miało by mnie nie być.

Powiedziałeś o artystycznym kształceniu dzieci. Są jakieś trendy w tym zakresie – że dziś są ogólnie lepiej przygotowane do rozpoczęcia drogi artystycznej?

Rozmowa z Sebastianem Chmielem, człowiekiem orkiestrą, którego... tak naprawdę nikomu przedstawiać nie trzeba.

W ostatnich latach bardzo stawia się na kulturę. Wydaje mi się, że Jaworze bardzo poszło w kierunku kształcenia dzieci od najmłodszych lat. To bardzo pozytywne, że dzieci rozwijają się teatralnie, muzycznie.

A rodzice? Też sobie radzą?

Rodzice, dbając o artystyczny rozwój swoich pociech, sami podejmują podobne działania. Rokrocznie z okazji święta przedszkola przygotowujemy z rodzicami dzieci z Przedszkola nr 1 musical. W tym roku też to miało miejsce. Kto nie miał szansy zobaczyć go 9 czerwca, będzie miał okazję to zrobić w czasie Jaworzańskiego Września.

Nie marzy Ci się występ podczas Jaworzańskiego Września z Grupą Furmana?

Na razie jesteśmy pod słowie z urzędem. Póki co czeka nas wyjazd do Portugalii, gdzie będziemy kręcili clip do piosenki „Wino” z płyty „Niemartfka”. Jedziemy całą ekipą.

Jaworze może się pochwalić ładnie położonym amfiteatrem. To chyba też sprzyja rozwojowi kultury?

Na pewno amfiteatr mobilizuje do organizowania kolejnych imprez. A skoro już coś organizujemy, to niech to będzie najwyższa półka. Ja sam wysoko stawiam sobie poprzeczkę. Dodam jednak, że sam amfiteatr nie wystarczy, jeżeli nie będzie uzdolnionych młodych ludzi. Poza tym do Jaworza sprowadza się wiele osób z bliższa i dalsza. Pewnie w swoich miejscowościach opowiadają, jak to u nas jest fajnie, ile dobrego się dzieje pod względem artystycznym. W Jaworzu rodzi się wiele talentów. W najnowszym musicalu „Zwycięzcy” (napisała go aktorka Teatru Polskiego w Bielsku-Białej – Marta Gzowska-Sawicka. Przedstawia wydarzenia w artystycznej szkole, w której właśnie trwają przygotowania do corocznego konkursu talentów. Przygotowanie jednak komplikuje pojawienie się dwóch osób – dziewczyny

na wózku inwalidzkim, musicalowej Marysi, oraz niewidomego chłopaka (Arek), którzy w ramach projektu „ZWYCIĘZCY” zostają przyjęci do jednej z klas – przyp. red.) mamy czwórkę dzieci z Jaworza.

Śmiem twierdzić, że w Jaworzu niewiele mniej się dzieje pod względem artystycznym, niż w pobliskim Bielsku-Białej.

**Mówiliśmy o stronie bliskiej Twojemu sercu, kulturze...
A jak postrzegasz Jaworzę od strony inwestycji?**

Jestem w szoku – w ostatnich latach wybudowano muzeum fauny i flory, tężnię zdrojową, halę sportową. Każdy, kto wjeżdża do Jaworza, chyba od razu dostrzega, że rządzący miejscowością mają głowę na karku.

W wywiadach pytam wszystkich rozmówców także o słabe strony Jaworza, czy coś by należało poprawić?

Nie dostrzegam słabych stron. Na pewno są jakieś minusy, ale ja ich nie widzę. Chyba tylko tutaj brakuje dużego centrum handlowego (śmiech).

Kim jest Sebastian Chmiel. Na razie wiemy bardzo dużo od strony artystycznej, ale może coś od strony prywatnej?

Mam, jak już powiedziałem, cztery dychy na karku. Jestem szczęśliwym mężem i ojcem, choć ostatnio łapię się na tym, że mam mało czasu dla swoich najbliższych – żony Magdy i córki Martyny. To jest spowodowane tym moim wychodzeniem z lodówki w co drugiego domu.

Rozmawiał: Tomasz Wolff

Porozmawiajmy o Jaworzu...

**Spotkanie
Wójta Gminy Jaworze,
Radosława Ostalkiewicza
z mieszkańcami Jaworza -
28 czerwca (czwartek),
godz. 16.00
Sala Spotkań "Pod Harendą"**

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

SPIEWAJĄCE DWA DNI
W ŚWIĘTOKRZYSKIM

Na pierwszą w 2018 roku wycieczkę Towarzystwo Miłośników Jaworza wyruszyło 11 maja. Przez dwa dni zwiedzaliśmy ziemię świętokrzyską.

Pierwszym etapem były Nagłowice – Dworek Mikołaja Reja. „A niechaj narodowie wždy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają”. Te słowa poety znają chyba wszyscy. Mikołaj Rej jako jeden z pierwszych pisał w języku polskim, dlatego nazywany jest ojcem literatury polskiej. Urodził się w 1505 roku, a zmarł w 1569. Jako dziedzic Nagłowic gospodarował wzorowo – sadził lasy, zakładał pasieki, skupował okoliczne wsie, znał blaski i cienie ziemiańskiego żywota. Ceniono go powszechnie jako pisarza rozsmakowanego w polszczyźnie. Był jednym z pierwszych przedstawicieli polskiej literatury renesansu. Napisał między innymi: „Krótką rozprawę między panem, wójtem, a plebanem”, „Postyllę” – zbiór kazań, „Żywot człowieka poczciwego”, jest też autorem pieśni religijnych. W Dworku oglądaliśmy pamiątki po pisarzu, a przewodnik opowiedział nam historię jego życia.

Z Nagłowic pojechaliśmy do Centrum Nauki Leonarda da Vinci w Podzamczu. Obiekt ten popularyzuje naukę poprzez zabawę, dzięki czemu spotkaliśmy tam duże grupy dzieci i młodzieży. Tematem wystawy był zdrowy organizm ludzki – dobrze funkcjonujące ciało, które pozwala zachować sprawność fizyczną i umysłową. Wystawa uświadamia zwiedzającym, jak złożony i wymagający jest organizm ludzki. Przedstawia pięć czynności życiowych człowieka – utrzymanie pozycji pionowej, oddychanie, bicie serca, reakcje na bodźce, odżywianie, które utrzymują organizm w stanie biologicznej równowagi. Na wystawę składa się wiele stanowisk multimedialnych i mechatronicznych. Po zwiedzeniu wystawy był czas na posiłek i przemyślenie tego wszystkiego, co zobaczyliśmy.

Następnym punktem na trasie zwiedzania były Chęciny. Przez 2,5 godziny spacerowaliśmy wraz z przewodnikiem po zamku i mieście. Najstarszym znanym nam współcześnie dokumentem dotyczącym Chęcin jest przywilej Bolesława Wstydliwego, wystawiony w 1275 r. Budowę warowni rozpoczęto na przełomie XII i XIV wieku. W następnych wiekach zamek pełnił funkcję ważnego ośrodka administracyjno-militarnego.

Po zwiedzeniu Chęcin pojechaliśmy do Zagnańska, gdzie rośnie najświeższe drzewo w Polsce – Dąb Bartek. Bartek jest niemym świadkiem historii Polski – liczy sobie od 645 do 670 lat, jest pomnikiem przyrody, drzewo ma obecnie 30 m wysokości, a obwód pnia prawie 10 m. Do tej pory uczyniono wiele, żeby ratować schorowanego, sędziwego Bartka, ale naukowcy obawiają się, że może on pod ciężarem konarów runąć podczas silnego wiatru. Okoliczni mieszkańcy do dziś wierzą w jego opiekuńcze moce i krąży wiele legend związanych z historią dębu. Pocieszający jest fakt, że w pobliżu rośnie jego potomek – 40-letni Bartuś.

Po Bartku nadszedł czas na Świętą Katarzynę, gdzie mieliśmy zarezerwowany nocleg w pięknie położonym pensjonacie „Jodełka.” Po zakwaterowaniu w pokojach i smacznej obiadokolacji, wieczorem przyszedł czas na ognisko z kiełbaskami i warsztaty w śpiewaniu pieśni. Dzięki naszej akordeonistce, Janinie Czader i dużej liczbie śpiewników, śpiewanie szło nam coraz lepiej. Rano podziękowali nam za to gospodarze obiektu

– powiedzieli, że już dawno nie gościli tak zgranej i rozśpiewanej grupy. Na do widzenia zaśpiewaliśmy na stojąco hymn Beskidów „Szumi jawor.”

Po śniadaniu i wykwaterowaniu spacerkiem udaliśmy się do Galerii Mineralów i Skamieniałości w Świętej Katarzynie. Jest to galeria prywatna, założona w 2005 roku. Na ekspozycję składają się bardzo ciekawe okazy minerałów i skamielin pochodzących z całego świata. Pośród minerałów były między innymi: kalcyty, malachity, agaty, korundy, beryle, granaty, kryształ górski, a ze skamielin – trylobity, łodziki i amonity. Widzieliśmy też przepiękny krzemień pasiasty, który występuje wyłącznie w Górach Świętokrzyskich. Mogliśmy też obejrzeć obróbkę (szlifowanie) minerałów i wytwarzanie z nich biżuterii oraz dokonać zakupu tych wyrobów.

Ze Świętej Katarzyny pojechaliśmy na Święty Krzyż do Klasztoru Misjonarzy Oblatów znajdującego się na Łysej Górze. Z parkingu do klasztoru pojechaliśmy ciuchcią, więc dotarcie na szczyt Łysej Góry nie było męczące. Łysa Góra w czasie wczesnego średniowiecza stanowiła ośrodek kultu religii Słowian, stąd też ten niezwykły mur otaczający prawie cały szczyt. Do dziś krąży również legendy o odbywających się tu Sabatach Czarownic. Największe wrażenie robi Opactwo Benedyktynskie, według legendy założone przez Bolesława Chrobrego w 1006 r. Od XIV w. nazywane Świętym Krzyżem jako, że tu są przechowywane relikwie drzewa krzyża świętego. Odtąd też stało się miejscem licznych pielgrzymek. W okresie panowania dynastii Jagiellonów opactwo było najważniejszym sanktuarium religijnym w Królestwie Polskim. Odwiedzali je m.in. Władysław Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk, Zygmunt Stary, Zygmunt August. W 1655 r. klasztor złupili Szwedzi, w 1863 stacjonowali w nim powstańcy styczniowi. W XIX i początkach XX wieku istniało tu ciężkie więzienie. Od 1933 roku jest to klasztor i nowicjat Misjonarzy Oblatów – Maryi Niepokalanej, a we wrześniu 1939r. zbombardowany przez Luftwaffe i częściowo zniszczony. W krypcie kaplicy Oleśnickich złożone jest z mumifikowane ciało, które przypisuje się Jeremiemu Wiśniowieckiemu. W 2013r. Sanktuarium podniesiono do godności Bazyliki Mniejszej. Sama świątynia jest piękna, a historia tego miejsca niezwykła.

W końcu przyszedł czas na Kielce i Pałac Biskupów Krakowskich, obecnie muzeum. Jest to najlepiej zachowana oryginalna wczesnobarokowa rezydencja pałacowa z początku XVI w. w Polsce, wzniesiona w latach 1637-1641 na wzgórzu katedralnym. Przechodzi różne koleje losu. W 1816 r. Stanisław Staszic założył tu Szkołę Akademiczno-Górnica, w XX w. pełnił rolę Sztabu Legionowego Józefa Piłsudskiego, w latach międzywojennych mieścił się tam Urząd Wojewódzki, a od 1971 roku Muzeum Narodowe. Na parterze odbywają się wystawy czasowe i znajduje się sanktuarium Józefa Piłsudskiego. Na pierwszym piętrze utworzono muzeum wnętrz pałacowych, nawiązując do pierwotnego wystroju, zgromadzono meble, tkaniny, wybitne dzieła malarskie i ceramikę.

Po obejrzeniu zbiorów udaliśmy się deptakiem ulicy Henryka Sienkiewicza w stronę dworca kolejowego, gdzie przyjechał po nas autobus i skąd pojechaliśmy do Jaskini Raj. Jaskinia ta powstała ok. 360 milionów lat temu w skałach wapiennych na dnie płytkiego morza. Około 50 tys. lat temu zamieszkali w niej Neandertalczykowie – odnaleziono tam narzędzia krzemienne, obecność kości i zębów dużych ssaków: niedźwiedzia jaskiniowego, mamuta, żubra pierwotnego, nosorożca włochatego. W ciągu ostatnich tysięcy lat wejście do jaskini zostało całkowicie zasypane, co ochroniło szatę naciekową. Jaskinia dla współczesnych została odkryta w 1963 roku podczas wydobywania kamienia. Od

Pamiątkowe zdjęcie uczestników kolejnej wycieczki Towarzystwa Miłośników Jaworza. Fot. Henryk Sieni

1964 r. nastąpiły prace w celu udostępnienia jaskini dla turystów i od 1972 r. można ją zwiedzać.

Jaskinia znajduje się we wnętrzu niewielkiego wzniesienia Malik o wysokości 270 m. Długość korytarzy to 240 m, a do zwiedzania jest 180 m, stała temperatura wynosi 9°C, czas zwiedzania z przewodnikiem to 45 minut.

Ponieważ jaskinia była ostatnim miejscem w planie naszej

wycieczki, udaliśmy się w drogę powrotną. Zatrzymaliśmy się oczywiście na posiłek, a podczas powrotu do Jaworza w autobusie śpiewaliśmy. Żeby tradycji stało się zadość, pogoda dopisała. Do Jaworza dojechaliśmy bezpiecznie, rozśpiewani i zadowoleni.

Dziękujemy serdecznie Irenie Stekli i Ryszardowi Standlikowi za pracę przy organizowaniu naszej wycieczki i czekamy oczywiście na następną.

Grażyna Matwiejczyk

LATAJĄCE POSIADY

Dlaczego to wszystko lata? Takie pytanie zadawali między innymi uczestnicy kolejnych posiad Towarzystwa Miłośników Jaworza, które wyjątkowo odbyło się w terenie 20 maja. Celem było lotnisko w Aleksandrowicach.

Wyjątkowa frekwencja

Gości na pewno przyciągnął temat wydarzenia, jakim były sekrety lotniska oraz spotkanie z wieloletnim instruktorem szybowcowym i samolotowym, a także członkiem zarządu Aeroklubu Bielsko-Bialskiego. Nie zaszkodziła także piękna pogoda, która była w niedzielne popołudnie wyjątkowo łaskawa dla spacerowiczów. Zebranych pod głównym budynkiem na lotnisku przywitał Leszek Matuszek, członek zarządu Aeroklubu Bielsko-Bialskiego.

– Urodziłem się w Jaworzu 63 lata temu. Zawsze lubiłem podróżować, ale przyznam się, że najpiękniejsze są dla mnie powroty do mojej rodzinnej gminy. Nie wyobrażam sobie życia w innym miejscu – przywitał zebranych Leszek Matuszek, instruktor szybowcowy i samolotowy, który z Bielsko-Bialskim Aeroklubem

jest związany od 47 lat. – Tyle lat tu latam. Wcześniej także byłem związany z lotnictwem. Za sprawą mojego ojca, który pracował na nim od 1937 roku do czasu wybuchu II wojny światowej, i od 1953 roku, kiedy zaczął pracować jako szef techniczny. W 1961 roku zmarł. Miałem wtedy prawie sześć lat – powiedział.

Leszek Matuszek rozpoczął szkolenie na szybowcu w 1971 roku. Dwa lata później ukończył także te na samolot. W 1980 roku zdobył uprawnienia instruktora. Brał udział w wielu zawodach. Dwukrotnie zdobył tytuł mistrza Polski w sportach rajdowo-nawigacyjnych. Od 15 lat uczestniczy w pokazach lotniczych, kręcąc akrobacje.

Wystarczy 50 godzin

Instruktor z Jaworza oprowadził gości po lotnisku. Przybliżył jego historię lotniska, zaprezentował samoloty, które można zobaczyć od czasu do czasu na naszym niebie. Opowieść o latających maszynach zafascynowała słuchaczy. Z wielką ciekawością przyglądali się maszynom, które zostały zaparkowane w hangarze.

– *To wyjątkowa okazja, aby to wszystko zobaczyć z bliska.*

To wszystko jest fascynujące – mówili zgodnie jaworzanie, którzy przybyli na posiadę.

Zainteresowani zadawali pytania. Dowiedzieli się między innymi, że wystarczy odbyć 50 godzin lotu, aby uzyskać uprawnienia do pilotowania. Tyle trwa szkolenie. Warto przy tym pamiętać, że przyjemność ta sporo kosztuje. Godzina lotu to wydatek rzędu 1200 złotych.

Kolejne posiadę odbędą się 10 czerwca w sali sesyjnej Urzędu Gminy w Jaworzu. Jerzy Ryrych podsumuje konkurs ekologiczny. Z kolei 24 czerwca o godzinie 15.00 w Gościńcu w Jaworzu Nałęże rozpocznie się ognisko związane z obchodami Nocy Kupały. (kgo)

Kto z nas nie marzy, żeby na chwilę wzbić się w powietrze?

Fot. Katarzyna Górna-Oremus

STOWARZYSZENIE NASZE JAWORZE

Muzykowanie przy solance

Za nami kolejny koncert zorganizowany przez Stowarzyszenie „Nasze Jaworze”. Odbył się przy Tężni Zdrojowej. Zobaczcie dwa zdjęcia z tego ciekawego wydarzenia.

Jeden dzień na Zagłębiu

Nasze stowarzyszenie organizuje 26 czerwca wycieczkę do Zagłębia (Będzin, Sosnowiec, Dąbrowa Górnicza). W programie między innymi: zwiedzanie zamku w Będzinie, Domu Kiepur w Sosnowcu i inne atrakcje. Zakończenie nad Jeziorem Pogoria. Koszt z poczęstunkiem to 40 zł/os. Zapisy prowadzi Zygmunt Podkówa, tel. 792 754 200.

Stowarzyszenie „Nasze Jaworze”

KONKURS NA MASKOTKĘ ESZKA

Konkurs na maskotkę Eszka, który ogłosiliśmy na naszych łamach w kwietniu, rozstrzygnięty. Jury uznało, że nie ma zwycięzców i przegranych i postanowiło wyróżnić każdą pracę, która

wpłynęła na konkurs „Jak wygląda Eszko?”. Ciekawostką jest fakt, że jeden z uczestników wysłał nam propozycję, jakby mogła wyglądać pani Eszko... Poniżej prezentujemy nadesłane prace. Dodajmy, że każdy uczestnik otrzymał plecak oraz zestaw drobnych upominków. (wot)

Adam Nieborak

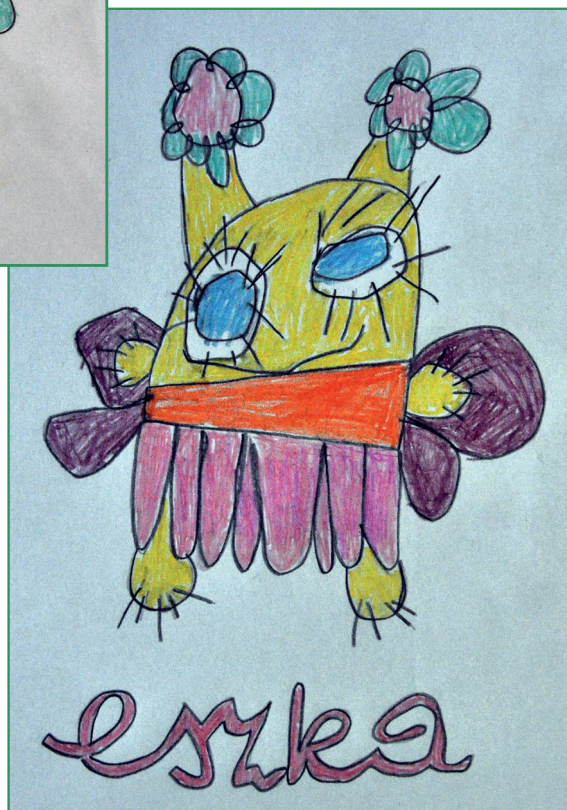
Aleksandra Nieborak

Laura Łotocki

Leon Kobiela

Laura Łotocki

eszkro

numer 4/2018

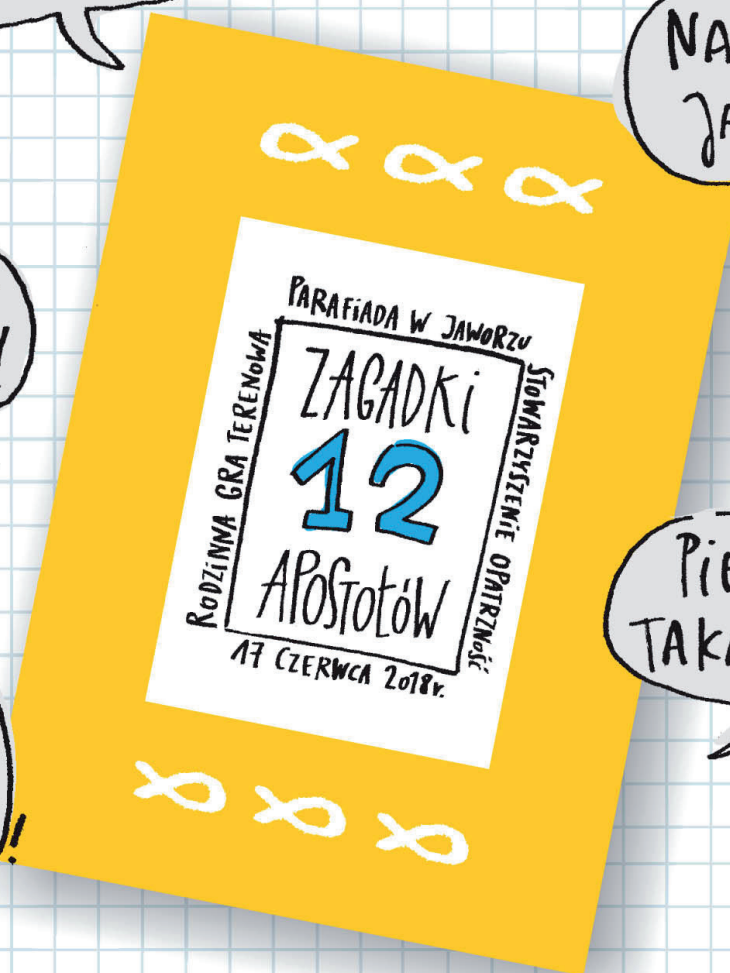

JUŻ 17 CZERWCA!

NA TERENIE
JAWORZA!

MUSICIE
TU BYĆ!

KAŻDA
RODZINA
WYGRYWA!

PIERWSZA
TAKA GRA! *

* CHYBA NAWET... NA ŚWIECIE!!!

Zupełnie inna gra rodzinna!

Kalendarz Źwiast Nietypowych

Czerwiec

- 8.06. DZIEŃ CYRKU BEZ ZWIERZĄT
9.06. DZIEŃ PRZYJACIELA
13.06. ŚWIĘTO DOBRYCH RAD
14.06. ŚWIATOWY DZIEŃ ŻONGLERKI
15.06. DZIEŃ WIATRU
16.06. MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ
SURFINGU
17.06. DZIEŃ CZŁOĞISTY
19.06. DZIEŃ KOTA GARFIELDA
DZIEŃ LENIWYCH SPACERÓW
21.06. DZIEŃ DESKOROLKI
ŚWIATOWY DZIEŃ ŻYRAFY
24.06. DZIEŃ PRZYTULANIA
25.06. ŚWIATOWY DZIEŃ SMERFA
30.06. DZIEŃ MOTYLA KAPUSTNIKA

Lipiec

- 1.07. DZIEŃ PSA
MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ
OWOCÓW
- 2.07 MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ UFO
- 3.07 DZIEŃ CZERWONEJ PAPRYCZKI
- 4.07. DZIEŃ HOT DOGA

ZAPRASZAMY!!!

RYS. MACIEJ MAC'KOWIAK

NASZE DZIECI, NASZA MŁODZIEŻ

PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 1 W JAWORZU

Motyłki na medal

23 maja grupa Motylków reprezentowała nasze przedszkole na XVII Festiwalu Kultury Przedszkolnej w MDK w Hańcovie. Mali artyści prezentowali się na scenie bajecznie. Kolorowe stroje, radosne miny i wesoły repertuar zachęcał wszystkich do wspólnej zabawy. Dzieci prezentowały się w czterech kategoriach: śpiew, taniec, inscenizacja wiersza, twórczość plastyczna. Zachwyceni goście nie szczędzili braw naszym małym artystom. Pragniemy pochwalić się naszymi bardzo zdolnymi przedszkolakami, które w przedszkolu uczą się poprzez zabawę, poznają nowe umiejętności i są dumą rodziców.

W XVII Festiwalu Kultury Przedszkolnej zaprezentowało swoje umiejętności artystyczne 350 dzieci. Jury (Czesława Manowska – dyrektor pedagogiczny Anglojęzycznej Szkoły Podstawowej Oxford Primary School, Ewa Polak Walesiak – aktorka, Agata Rosowska – Centrum Edukacja, Łukasz Adamczyk – muzyk) przyznało trzecie miejsce dla Publicznego Przedszkola Samorządowego nr 1 w Jaworzu – za sportową inscenizację spektaklu, dobrą zabawę, tempo, kostiumy oraz niezwykłą sprawność wykonawców (Igor Fabiański, Lena Grzybowska, Robert Gutka, Oliwia Gabrych, Zuzanna Gwizdoń, Igor Jajko, Hanna Kasino, Julia Kisiel, Julia Kluka, Lena Knopek, Julia Krajewska, Aleksandra Legut, Leon Lemanik, Wiktoria Łaciok,

Milena Modzelewska, Błażej Mrzyczek, Lena Pawłowska, Oskar Raclawski, Kacper Rumian, Kornel Rusin, Paweł Stekla, Tobiasz Wasilewski, Emilia Wolff, Leon Zagórski, Nadia Zamożniewicz, Lena Staniewska).

Ponadto wyróżnienia indywidualne otrzymali: Oliwia Gabrych – za urok i wdzięk małego artysty oraz wykonanie pracy plastycznej, Lena Staniewska – za urok i wdzięk małego artysty, Julia Kluka – za urok i wdzięk małego artysty, Błażej Mrzyczek – za urok i wdzięk małego artysty, Lena Knopek – za urok i wdzięk małego artysty. Brawa dla całej grupy.

Wychowawca: Patrycja Kłaptocz

Występy Smerfów

4 maja w amfiteatrze odbył się koncert z okazji 100-lecia niepodległości Polski. Nasze przedszkole reprezentowały Smerfy. Przedszkolaki przedstawiły słowno-muzyczny program patriotyczny. Dzieci wystąpiły w biało-czerwonych strojach i wzruszyły widzów pięknym układem tanecznym ze wstążkami do muzyki

F. Chopina. Ta sama grupa 18 maja prezentowała swoje umiejętności na XV Przeglądzie Twórczości Przedszkolnej w Gminnym Ośrodku Kultury w Jasienicy. Dzieci wystąpiły z piosenką o regionach Polski, wyrecytowały wiersz o symbolach narodowych i zatańczyły liryczny układ do muzyki klasycznej. Przedszkolaki pięknie zaprezentowały się w strojach regionalnych.

Dzień Ziemi

„Drodzy ziemianie czy wy wiecie, jeśli śmieć nie przestaniecie, niedługo sami od śmieci zginiecie”.

Ten dzień ekologicznej refleksji wymyślono po to, by miliardy ludzi pochylili się nad losem Ziemi, na której żyją. W Dniu Ziemi

na całym świecie organizacje i stowarzyszenia ekologiczne organizują manifestacje, konferencje, pokazy i akcje na rzecz środowiska naturalnego.

O tym ważnym dniu pamiętały także przedszkolaki z naszego przedszkola, które kolorowym korowodem zaakcentowały swoją postawę przyjaciela przyrody. W tym wyjątkowym dniu nie zabrakło także ekologicznego pokazu mody w wykonaniu grupy Motylków.

Obowiązkiem nas dorosłych, a szczególnie nauczycieli i rodziców jest edukacja ekologiczna dzieci, by ich intuicyjne, pozytywne nastawienie do przyrody stało się zachowaniem celowym, systematycznym i trwałym. Dzięki edukacji ekologicznej, dzieci w naszym przedszkolu zdobywają niezbędną wiedzę, która stanowi podstawę ich działania, poznają środowisko przyrodnicze, umacniają poczucie odpowiedzialności za przyrodę i stają się partnerami dorosłych w walce o ochronę przyrody.

Patrycja Kłaptocz

PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 2 W JAWORZU

Powrót do korzeni

W ramach tematyki „Moja mała Ojczyzna” przedszkolaki z grup starszych wybrały się na wycieczkę do „Chlebowej Chaty” w Górkach Małych. Naszą wędrowkę rozpoczęliśmy na piętrze w pomieszczeniu wyglądającym trochę jak mieszkanie dawnej rodziny, wypełnionym różnymi sprzętami, które dla dzieci stanowiły nie lada zagadkę. W tym pomieszczeniu, inaczej wiejskiej izbie, rozpoczęła się bardzo ciekawa lekcja na temat tego, jakim darem dla człowieka są pszczoły i czym dla środowiska jest ich ciężka i mozolna praca. Dzieci z ciekawością słuchały opowiadań o hierarchii panującej w ulu, o królowej matce, dzięki której wszyscy jego mieszkańcy doskonale wypełniają swoje obowiązki, a także o różnych rodzajach pszczelego miodu i jego właściwościach leczniczych.

Po „pszczelej” lekcji przeszliśmy do stodoły stojącej obok chaty, w której zgromadzono narzędzia i maszyny wykorzystywane

na wsi przy uprawie zbóż. Uwagę dzieci przykuły dawne ciągniki, siewniki, młockarnie, bryczki, tak autentyczne, że dzieci chętnie korzystały z możliwości ułożenia się choć przez chwilę za kierownicą tych egzotycznych, jak na nasze czasy pojazdów. Nie był to jednak koniec atrakcji. Kolejne czekały na nas w wiejskiej kuchni, gdzie najważniejsze i centralne miejsce zajmował piec, który w dawnych czasach skupiał wokół siebie całą rodzinę. Przypomnieliśmy sobie etapy powstawania chleba – „Od ziarenka do bochenka”. Dzieci samodzielnie formowały podpłomyki, które po upieczeniu w ogromnym piecu stały się prawdziwym przysmakiem. Smakowanie gotowych chlebków ze świeżym własnoręcznie zrobionym masłem, miodem i smalcem, było chyba najprzyjemniejszym momentem naszego pobytu. Szkoda tylko, że rodzice nie mogli sami zobaczyć, jak niektóre przedszkolne niejadki próbowały pysznej maślanki, aromatycznej kawy zbożowej i prosiły o dokładkę tego naturalnego zdrowego napoju. W nagrodę za trudną pracę przy wyrabianiu masła, sera, śmietany oraz pieczeniu podpłomyków, dzieci otrzymały duży okrągły bochenek chleba, który z radością zawiozły do przedszkola i podzieliły się nim ze swoimi młodszymi koleżankami i kolegami. Ta żywa lekcja historii na pewno na długo zapadnie nam w pamięci.

Renata Urban

Pokazowy angielski

Zajęcia otwarte z języka angielskiego dla rodziców to jedna z form współpracy przedszkola z rodzicami, w czasie której mają oni okazję zapoznać się m.in. ze sposobami pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz przekonać się, jak wiele ich pociechy potrafią w zakresie języka angielskiego. W naszej placówce zajęcia z języka angielskiego prowadzone są w oparciu o autorski program „Happy English”, opracowany przez nauczycielkę Magdalenę Ćmok, a dostosowany do wymagań MEN w zakresie edukacji przedszkolnej. Podstawową formą aktywności dziecka w wieku przedszkolnym jest zabawa, dlatego ta zasada obowiązuje na wyżej wspomnianych zajęciach.

W kwietniu na zajęcia z języka angielskiego zostali zaproszeni rodzice z poszczególnych grup. Każda z nich prezentowała poznane w ciągu roku słówka, piosenki oraz ulubione zabawy, m.in. takie jak zabawa ruchowa „Spider and flies”, zabawa „Crocodile”, zabawa taneczno-muzyczna „Garden”, zabawa „Fish” i „Colours” z wykorzystaniem chusty animacyjnej Klanzy, zabawy z kartami obrazkowymi „flash cards”, zabawa ruchowa „Feed the squirrel”. Grupy starsze opowiedziały rodzicom ciekawostki na temat Anglii oraz pokazały najśłynniejsze zabytki, symbole i zwyczaje związane z tym krajem. Przedszkolaki wspólnie z rodzicami oraz pacynką – angielskim misiem Bruno prezentowały umiejętności w za-

kresie komunikacji w języku angielskim. Warto dodać, iż wspólna zabawa i praca bardzo zbliża, daje radość nie tylko dzieciom. Zwieńczeniem zajęć było łowienie przez dzieci rybek-nagród.

Nauczycielka Magdalena Ćmok

Mali ekolodzy

Pragnąc kształtować w dzieciach postawy proekologiczne 27 kwietnia w naszym przedszkolu zostały zorganizowane uroczyste obchody Dnia Ziemi. Grupa Maluchów przygotowała z tej okazji przedstawienie „Zielona planeta”. Po nim każda grupa wiekowa siedząca na widowni miała szansę wykazać się wiedzą ekologiczną, odpowiadając na pytania, przygotowane przez nauczycielkę prowadzącą. Po sprawdzeniu ich wiedzy, grupy zaprezentowały piosenki i wiersze związane z ekologią. Istotnym elementem tego dnia było również wspólne świętowanie wszystkich w ogrodzie, w czasie którego posadzonych zostało pięć drzewek. Odbывало się to z czynnym udziałem dzieci, które z angażowaniem wykonywały powierzone im zadania. Korzystając z uroku słonecznego dnia, przedszkolaki z entuzjazmem oddawały się zabawom na świeżym powietrzu, które z tej okazji zostały przygotowane specjalnie dla nich.

Magdalena Grabda-Pelka

Konkursowy smog

Podczas uroczystości z okazji Dnia Ziemi nastąpiło również podsumowanie (przedszkolnego etapu) konkursu plastycznego „Śląskie bez smogu – zadbajmy razem o czyste powietrze”. Był to konkurs ogłoszony przez Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Bielsku-Białej oraz Pedagogiczną

Bibliotekę Wojewódzką w Bielsku-Białej. Jego celem było zwiększenie zainteresowania najmłodszych mieszkańców subregionu południowego województwa śląskiego tematyką zanieczyszczenia powietrza oraz podniesienie świadomości w zakresie szkodliwości smogu dla zdrowia i życia. Prace na konkurs wykonało 14 dzieci ze wszystkich grup wiekowych naszego przedszkola.

Teresa Ślezińska

Czekoladowe warsztaty

W kwietniu przypada dzień czekolady, jednak w naszym przedszkolu obchodziliśmy go początkiem maja. Przedszkolaki wzięły udział w czekoladowych warsztatach. Już od rana wszyscy mieli dobre humory, gdyż czekoladowe smakołyki zawsze wywołują uśmiech na twarzach dzieci. Na pysznych zajęciach kulinarnych, pod kierunkiem organizatora – pani Marzeny, przedszkolaki

tworzyły samodzielnie czekoladowe przysmaki. Najwięcej radości dostarczała jednak dzieciom degustacja słodkiej, ciepłej, płynnej czekolady, po której jasne, dziecięce buźki zmieniły kolor na czekoladowy. To była naprawdę wspaniała, słodka zabawa. Wykonane przez dzieci smakołyki skosztowali również rodzice, gdyż przedszkolaki mogły zabrać je do swoich domów.

Uczniowie czytają przedszkolakom

9 maja po raz ostatni w tym roku szkolnym odwiedzili nas uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 2 i Gimnazjum w Jaworzu, którzy pod opieką Małgorzaty Janik systematycznie, każdego miesiąca przychodzili do przedszkolaków, aby w ciekawy sposób zapoznawać ich z literaturą dla dzieci, w ramach akcji „Czytamy dzieciom”. Za każdym razem odwiedzali nas inni uczniowie, z różnych klas. Z ostatnią wizytą przybyły uczennice klasy pierwszej, które uczęszczały w ubiegłych latach do naszego przedszkola. Bardzo ładnie, płynnie i z wykorzystaniem rekwizytów przeczytały dzieciom opowiadanie. Przedszkolaki były pełne podziwu, że o rok starsze koleżanki już tak pięknie czytają.

Teresa Ślezińska

Co to jest Polska?

Pragnąc od najmłodszych lat uwarościwiać i rozbudzać uczucia patriotyczne w naszych małych wychowankach, w szczególności w stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości, 11 maja w naszej placówce został zorganizowany został Festiwal wokalnie-recytatorski „Polska w wierszu lub piosence”. W trakcie Festiwalu dzieci miały okazję zaprezentować swoje zdolności recytatorskie i wokalne. Utwory zostały wybrane przez rodziców, a dzieci pod ich okiem przygotowywały się do występów. Na początku uroczystości odczytany został wiersz Cz. Janczarskiego „Co to jest Polska”. Następnie prowadząca przybliżyła najważniejsze kwestie związane z tą tematyką, sprawdzając jednocześnie

wiedzę naszych przedszkolaków. Na uwagę zasługiwał fakt, że dzieci poza doskonałym przygotowaniem, posiadały również ciekawe stroje oraz rekwizyty.

Po występach dzieciom wręczono dyplomy, nagrody i oczywiście wykonano pamiątkowe zdjęcia. Mamy nadzieję, że tego typu przedsięwzięcia przyczynią się do rozbudzania postaw patriotycznych wśród dzieci już od najmłodszych lat.

Magdalena Grabda-Pelka

POLSKA

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 W JAWORZU

Srebrni lekkoatleci

11 maja w Wilkowicach odbyły się zawody w czwórboju lekkoatletycznym. Spotkały się drużyny, które wygrały rywalizację na poziomie gmin. Świąteczną formę zaprezentowali chłopcy z SP 1 Jaworze (991 punktów), zajmując drugie miejsce. Na najwyższym stopniu podium stanęli młodzi lekkoatleci z SP w Bystrej (1006), na trzecim miejscu zakończyli rywalizację reprezentanci SP nr 5 w Czechowicach-Dziedzicach (970).

Jacek Kruszyński

Apel pamięci

13 kwietnia obchodziliśmy Światowy Dzień Pamięci Ofiar Katynia. W kraju odbyły się liczne uroczystości okolicznościowe. W naszej szkole z tej okazji uczestniczyliśmy w apelu pamięci ku czci czterech nauczycieli tejże placówki: Jana Wowry, Bolesława Kalinowskiego, Franciszka Cupa oraz Jerzego Kaszpera. Wszyscy to więźniowie obozów w Auschwitz, Dachau czy Katyniu, gdzie spotkał tragiczny los wielu Polaków – śmierć. Mieszkańcy Jaworza ufundowali tablicę pamiątkową w naszej szkole dla uczczenia losu pomordowanych. Prowadzący apel przypomnieli sylwetki pedagogów, a nutę refleksji wniosły uczennice klas piątej i szóstej, recytując okolicznościowe wiersze. Całość dopełnił dźwięk syreny obwieszczający rozpoczęcie II wojny światowej z iluzorycznym atakiem bombowym. Apel przygotowała Marzena Grygierczyk wraz z uczniami klas 6a i 5c.

Historia w pigułce

23 kwietnia uczniowie klas czwartych wzięli udział w konkursie historycznym. Został on zorganizowany w ramach działań związanych z „Rokiem dla Niepodległej”, jakie odbywają się w naszej szkole. Reprezentanci poszczególnych klas musieli odświeżyć wiedzę dotyczącą polskich symboli narodowych i ich historii oraz zapoznać się z najważniejszymi wydarzeniami, datami i postaciami na temat I i II wojny światowej. Historia obejmująca 100-lecie państwa polskiego, zmagania Polaków o odzyskanie suwerenności, to trudny czas w dziejach naszego narodu.

Reprezentanci czwartych klas bardzo dobrze poradzili sobie z zagadnieniami, rozwiązując zadania w sześciu etapach w ciągu 40 minut. Czas kolejnych etapów odmierzano klepsydra lub minutnik. Nie były to więc łatwe zmagania.

Wyniki konkursu przedstawiają się następująco: 1. Klasa IV c, 2. IV b i IV d, 3. IV a, nagroda pocieszenia IV e.

Nauczyciele historii: M. Grygierczyk i M. Gabrys

Największy sportowy sukces

25 kwietnia w Garczynie odbyły się Mistrzostwa Polski w Sztafetowych Biegach Przełajowych. Do rywalizacji stanęło 16 drużyn wyłonionych w jesiennych eliminacjach wojewódzkich, a wśród nich ekipa chłopców SP 1 Jaworze – mistrz Śląska 2017. Dzielnie poczynali sobie w tym doborowym towarzystwie reprezentanci naszej szkoły, kończąc ostatecznie zawody na dziewiątym miejscu. To największy sukces w jaworzańskiej historii sportu szkolnego w rywalizacji na takim poziomie. Gratulacje dla startujących i ich opiekunów, a także specjalne podziękowania dla wszystkich, którzy przyczynili się, by wyjazd doszedł do skutku, czyli dla dyrekcji szkoły, wójta Jaworza – Radosława Ostalkiewicza oraz dla Stowarzyszenia Bieg po Źródło, którzy sfinansowali całą wyprawę.

Grażyna Machnik i Jacek Kruszyński

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 W JAWORZU

Dzień Ziemi

Miesiąc kwiecień obfitował w szkole w różnorodne działania o tematyce ekologicznej. Uczniowie przygotowali piękne kolorowe plakaty, prace techniczne oraz prezentacje multimedialne dotyczące Dnia Ziemi oraz wybranych aspektów ochrony środowiska. Zarówno treść plakatów jak i prezentacji przygotowana została przez nich w języku angielskim. Dzięki temu uczniowie doskonalili

swoje umiejętności językowe, pracy nad projektem, poszerzali zakres słownictwa, czytali teksty i rozwiązywali zadania o tematyce ekologicznej.

Część ligowców wzięła również udział w spotkaniu z reprezentantem Fundacji Ekologicznej „Arka” - p. Anną Sobańską, która przeprowadziła grę edukacyjną Memo oraz pogadanki tematyczne. Bazowano na szkolnych gazetkach poświęconych Dniu Morza, Dniu Wody oraz plakatach wykonanych przez uczniów. W ten sposób uczniowie SP nr 2 utrwalali swoją wiedzę z zakresu zagadnień dotyczących codziennych nawyków, które mają wpływ na ograniczanie ilości odpadów, zanieczyszczenie wody i powietrza. Wspólnie zastanawialiśmy się, jakie kroki podejmujemy na co dzień i co można zrobić, aby jeszcze lepiej dbać o otaczający nas świat.

Wizyta naszych bratanków

Podczas ciepłych, majowych dni gościliśmy młodzież i nauczycieli z węgierskiej gminy Jaszszentandras, współpracującej z Jaworzem. Głównymi organizatorami spotkania, oprócz dyrekcji szkoły, była klasa IIIB, która wygrała rywalizację na pikniku szkolnym i zwiedzała Węgry w minionym roku. Poznawanie okolicy nasi węgierscy przyjaciele rozpoczęli od zwiedzania Bielska-Białej. Spacer po mieście wokół pomników Reksia, Bolka i Lolka, Zamku Sułkowskich połączony z pysznymi lodami był miłym początkiem wspólnych spotkań. Drugiego dnia wyraźnie zacieśniały się młodzieńcze przyjaźnie. Realizując program szkół stowarzyszonych w UNESCO, rozpoczęliśmy bardzo poważnie od omówienia prezentacji: „Udział wojsk polskich i węgierskich w pokojowych misjach ONZ”. Nastroje wyraźnie się zmieniły, gdy

zasiedliśmy do wspólnego stołu z potrawami polskimi i węgierskimi, przepięknie przystrojonego w barwach narodowych dwóch państw. Wspólna nauka tańców narodowych oraz zawody sportowe skłoniły młodzież do coraz dłuższych rozmów, oczywiście w języku angielskim. Okazało się, że dziewczyny z Jaszszentandras potrafią całkiem dobrze grać w unihokeja i w piłkę nożną – strzeliły gola chłopcom z IIc. Po krótkim odpoczynku w Ogrodach Kapias przyszedł czas na dyskotekę utrzymaną w gorących rytmach latynoamerykańskich, a także węgierskich. Trzeciego dnia nasi przyjaciele znów wyruszyli na zwiedzanie. Kopalnia soli w Wieliczce po prostu ich zachwyciła, a zwiedzanie Krakowa pozwoliło im poznać typowe polskie miasto łączące tradycję z postępem. Na tym spotkaniu współpraca Jaworza i Jaszszentandras na pewno się nie zakończy.

MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY

Życzenia dla mam

W sobotę 26 maja obchodziliśmy Dzień Matki. Z tej okazji podopieczni Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego życzą swoim mamom wszystkiego najlepszego.

Biegiem ku słońcu

8 maja odbył się dla 34 wychowanków MOW w Jaworzu XX Wiosenny Bieg Przełajowy – „Bieg ku Słońcu”. Nazywany jest też „Biegiem Pana Aleksandra Machnika”, ponieważ przez wszystkie te lata jest jego głównym organizatorem. Pierwsze miejsce wywalczył Oskar, drugi był Mikołaj, a trzeci Przemysław. Wszyscy zawodnicy po pokonaniu ok. 3 kilometrów po Parku Zdrojowym w Jaworzu dotarli cali i zdrowi do mety, sycąc się batonem i wodą.

Przełaje we Włocławku

Powyższa impreza wyłoniła reprezentację naszej placówki, która 9 maja uczestniczyła w Mistrzostwach Polski w Biegach Przełajowych we Włocławku. Cykl zajęć biegowych,

systematycznie prowadzonych przez wychowawców Pawła Gruszczyka i Rafała Stronczyńskiego zaowocował sukcesem. Czteruosobowy skład (Oskar, Mikołaj, Przemek oraz Łukasz) wywalczył trzecie miejsce.

Zmagania na trawie...

Pod przewodnictwem wychowawcy Rafała Stronczyńskiego 14 maja odbyły się rozgrywki piłki nożnej na boisku trawiastym w 6-osobowych składach. Zmagania rozegrane w ramach eliminacji do Mistrzostw Polski przy współpracy z Czarnymi Jaworze oraz Gminą Jaworze. Zajęliśmy drugie miejsce. Mistrzem okazała się drużyna z MOW z Kalet. Warto dodać, że nasz wychowanek – Sebastian otrzymał tytuł najlepszego bramkarza eliminacji.

...oraz pod siatką

W Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Krupskim Młynie reprezentacja naszej placówki wraz z trenerem panem Łukaszem Góreckim uczestniczyła w Mistrzostwach Polski w piłce siatkowej – halowej. 19 maja stoczyliśmy ostry bój z czterema drużynami, walcząc w dyscyplinie, której nie możemy uprawiać na co dzień. Powodem jest brak sali gimnastycznej. Ostatecznie wywalczyliśmy czwarte miejsce. Mistrzami Polski zostali wychowankowie MOW w Babimoście.

Mieszkam w Beskidach

Podopieczni MOW w Jaworzu kolejny już raz pod przewodnictwem nauczycielki Jadwigi Kruczek wzięli udział w XXV Międzynarodowym Konkursie „Mieszkam w Beskidach”. W trakcie licznych zajęć artystycznych na terenie placówki wykonane zostały prace z użyciem różnorodnych technik. Najlepszych 18 prac wysłano na konkurs. Z radością przyjęliśmy informację o wynikach pięciu laureatów. Najlepsi to: Przemek i Damian (bardzo dobrzy sportowcy) oraz Mateusz (dwie prace) i Szymon (wokaliści zespołu poetycko-muzycznego „DeMOW”). Wszystkim gratulujemy.

Muzyczne sukcesy

W dniach 27-28 maja w Kuźni Raciborskiej odbył się 32. Ogólnopolski Przegląd Zespołów Artystycznych Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych KOWADŁO 2018. Nasz ośrodek reprezentowany był przez zespół DEMOW, kierowany przez Zbigniewa Huberta i Jolantę Damek. W kategoriach muzycznych (solista i zespół muzyczny) zespół zdobył dwa pierwsze miejsca, zapewniając sobie Brązowe Kowadło, będące wypadkową wszystkich kategorii artystycznych festiwalu (zespół muzyczny, solista, teatr, taniec, kabaret, osobowość festiwalu). W kategorii

solista triumfował Szymon Górecki z MOW w Jaworzu.

Dodajmy, że zespół DEMOW tworzą wybitnie utalentowani muzycznie chłopcy: Szymon Górecki, Krzysztof Ludczak, Konrad Szałański, Aleksander Herman i Łukasz Bujok. Ten sukces jest efektem wielomiesięcznej pracy zespołu, wspólnej pasji i zamiłowania do muzyki oraz chęci zaprezentowania odbiorcom własnej wizji otaczającego nas świata. Utwory zaśpiewane podczas festiwalu to piosenki zespołu Raz, Dwa, Trzy, Voo Voo, oraz utworu „Nie” i „Niedojedzone śniadanie” autorstwa Zbigniewa Huberta.

Dorota Stańczyk

Z KART HISTORII

Teatr amatorski w Nałężu cz. 3

Wybuch II wojny światowej przerwał wszelką działalność kulturalną w Nałężu. Większość aktorów i osób związanych z Macierzą Szkolną Ziemi Cieszyńskiej, a zarazem z teatrem amatorskim zostało powołanych do wojska – jedni do wojska polskiego inni do niemieckiego, a niektórych wywieziono na roboty do Niemiec. Różnie potoczyły się wojenne losy młodych nałęzan. Krwawe lata II wojny światowej zniweczyły wieloletni dorobek wielu aktywnych członków kół Macierzy Szkolnej Ziemi Cieszyńskiej, również tego w Nałężu. Wielu z nich zginęło na wojnie, w obozach koncentracyjnych, w więzieniach.

W 1938 r. oddano do użytku nową murowaną szkołę z domem nauczycielskim, w której prawie przez cały okres okupacji były prowadzone lekcje. W tym czasie kierownikiem był Rudolf Krämer, niemiecki kolonista z Podola, dobrze władający językiem polskim, którego córka Irma Petuch miała posiadłość w Jaworzu Średnim.

Po wojnie – jak wspomina wieloletni nauczyciel, późniejszy kierownik Szkoły Podstawowej nr 2 w Jaworzu-Nałężu, który

przez wiele lat związany był z teatrem amatorskim **Wiktor Bojda**, „działalność amatorskiego koła teatralnego rozpoczęto z chwilą wznowienia działalności Macierzy Szkolnej, co miało miejsce 30 września 1945 r. Kiedy wznowił działalność Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w Cieszynie, reaktywowano również Koło przy szkole w Nałężu, a przy nim utworzono Amatorski Zespół Teatralny, który został zorganizowany na wniosek i przez mieszkańców, a szczególnie młodych, spragnionych działania na rzecz środowiska i rozrywki”. Po wojnie już nie można było liczyć na wsparcie ówczesnych władz. Władza podejrzliwie patrzyła na działalność takich organizacji, których korzenie sięgały okresu międzywojennego.

Ludwik Brożek – nauczyciel, bibliotekarz, bibliograf, kustosz muzeum w Cieszynie, wielce zasłużony folklorysta Śląska Cieszyńskiego, na którego odczytach miałem zaszczyt dwukrotnie gościć, na zebraniu sprawozdawczym Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w 1961 r. tak scharakteryzował powojenną sytuację tej zasłużonej organizacji: „Macierz wskrzeszona po wojnie, bardzo szybko przekonała się, że w nowych powojennych stosunkach jest właściwie towarzystwem zbędnym. Państwo ludowe nie szczędząc środków na oświatę i kulturę, przejęło prawie wszystkie dziedziny życia kulturalno-oświatowego. (...) W tych warunkach Macierz jako towarzystwo, wprawdzie się definitywnie nie rozwiązała, ale zawiesiła swoją jakąkolwiek działalność”.

W kwietniu 1945 r. do szkoły w Nałężu, na stanowisko kierownika, został skierowany **Jan Krzyszpień** z Jaworza Dolnego. Jak sam wspominał, aby zaraz po wojnie zorganizować i rozpocząć naukę w szkole, musiał najpierw pozbiierać po całej wsi rozwleczone krzesła, stoliki, a nawet skrzydła okienne. Większych uszkodzeń ani braków w budynku tzw. „nowej szkoły” nie było. Wtedy można było już poprzez dzieci nawiązać kontakt ze środowiskiem.

Pierwsze przedstawienie po okupacji wyreżyserował i wystawił na prymitywnej – dziś powiedzielibyśmy scenie, znany nauczyciel Józef Kobiela, który zastępował wówczas chorującego Jana Krzyszpień. Była to sztuka pt. „**Posel czy kominiarz**”, której autorem był Józef Wilhelm Rapaport. Miało to miejsce 3 lutego 1946 roku w sali przedwojennej gospody, w budynku Stanisława Kani. W tej samej sali wystawiono jeszcze takie sztuki jak, „**Mundur swatem**” – komedię ludową w trzech odsłonach Józefa Mirskiego, „**Babską politykę**” – komedię Ireny Mrozowickiej oraz „**Jak kowalicha diabła wykiwała**” – Józefa Bieniasza. Sztuki te reżyserował **Wiktor Bojda**, ponieważ nauczyciela Józefa Kobiela przeniesiono do szkoły w Jasienicy, a do Nałęża przydzielono nową nauczycielkę **Elżbietę Baczyńską**, która aktywnie wspomagala pana Bojdę w działaniach na rzecz teatru amatorskiego.

Wtedy to z inicjatywy Jana Krzyszpień powstała koncepcja remontu drewnianej „starej szkoły” z dobudowaniem stałej sceny. Plan opracował i rozrysował sam kierownik szkoły, Jan Krzyszpień. Następnie został on zatwierdzony przez budowniczego pana Krehuta. Dopiero wtedy propozycja została

Grób rodziny Bojdów (Dymny) w „starej” części cmentarza rzymskokatolickiego w Jaworzu. Fot. ARC

zaakceptowana przez ówczesne władze gminne. W planie pracy Koła Macierzy Szkolnej na rok 1946 jako główny punkt znalazła się „Budowa sceny i remont zniszczonej przez działania wojenne świetlicy w budynku starej szkoły”. Wszyscy, którzy w jakikolwiek sposób byli związani ze szkołą, Kołem Macierzy Szkolnej czy teatrem amatorskim z wielkim zapałem i werwą ruszyli do pracy. Pomogła również gmina, przysyłając do pomocy murarza oraz cieślę, a także przydzielając trochę cementu, papy i szkła okiennego. Resztę prac wykonano własnymi siłami. Za fundusze Macierzy Szkolnej zakupiono deski oraz inne potrzebne materiały. Budowa nowej sceny i remont budynku trwały prawie dwa lata. Chociaż dużo brakowało do porządnej sceny, ale ta się przynajmniej nie chwiała i nie stała na kozłach, które po przedstawieniu było trzeba rozbierać.

Inauguracyjne przedstawienie na „nowej scenie” wystawiono 20 listopada 1948 roku. Była to sztuka Franciszka Dominika pt. „Ojcowizna”. Na premierowym przedstawieniu nie zabrakło oczywiście głównego architekta tej sceny pana Krzyszpienia z żoną. Był to wielki sukces dla środowiska nałężańskiego, oczywiście osiągnięty wspólnymi siłami.

Kiedy działalność Macierzy Szkolnej została zawieszona, sala i scena w „starej szkole” służyły Kołu Amatorskiemu, tylko że przy Komitecie Rodzicielskim Szkoły Podstawowej nr 2 im. Janka Krasickiego w Nałężu. Pomieszczenia te jednak głównie służyły szkole i środowisku. W lutym 1958 zelektryfikowano Nałęże i do świetlicy doprowadzono oświetlenie, co w dużym stopniu ułatwiło działalność, szczególnie w okresie jesienno-zimowym. Dopóki telewizja nie wkroczyła pod „josińkarskie” strzechy, to zapał do pracy na rzecz środowiska nie malał.

Na nowej scenie wystawiono następujące sztuki: „Ojcowizna” – Franciszka Dominika, „Rekwizycja szpyrek” – Walentego Krząszcza, „Iste roki” – Ernesta Franika, „Czekaj ja wrócę” – Michała Wodzińskiego, „Jeden z nas musi się ożenić” – Eugeniusza Labischa, „Babska rewolucja” – Karola Bergera, „Milion” – Jerzego Jesionowskiego, „Karpaccy Górale” – Józefa Korzeniowskiego. **Do powojennego Amatorskiego Zespołu Teatralnego należeli: Aleksander Babiaczyk, Maria Bernat, Bogusław Bożek, Jan Branc, Paweł Branc, Zuzanna Branc, Aniela Herzyk, Franciszek Herzyk, Karol Herzyk, Liliana Janota, Irena Janota-Śliwka, Franciszka Kania, Helena Kania, Katarzyna Kania, Teresa Kania, Stanisław Kania, Andrzej Lorańczyk, Adam Mendroch, Matylda Strach, Franciszek Strzelczyk, Bożena Szczepan, Andrzej Śliwka, Antoni Sliwka, Leszek Waliczek, Franciszek Waszek, Jan Waszek, Józef Waszek.**

Wiele wystawianych sztuk wymagało odpowiednich strojów i rekwizytów. Część znajdowano na miejscu w Nałężu, niektóre w sąsiednich miejscowościach. Po niektóre trzeba było wyjeżdżać do wypożyczalni kostiumów teatralnych teatrów w Cieszynie lub Bielsku. Bardzo dużo rekwizytów wykonał **Stanisław Kania**. Natomiast całą scenografię do „Karpaccich górali” wykonał **Wiesiek Dymny** – absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, syn kierowniczkich szkoły w Nałężu, mąż znanej aktorki teatrów krakowskich Anny Dymnej z domu Dziadych.

Nad doбором repertuaru dyskutowano w całym składzie zespołu wraz z kierownikiem szkoły. Dobierano sztuki według możliwości scenicznych, wykonawczych i odbiorczych przez środowisko. Najczęściej były to komedie ludowe, które gromadziły najwięcej widzów. Po wojnie i tak najważniejszym decydemem była cenzura. „Karpaccy Górale” byli ostatnią sztuką wystawioną i wyćwiczoną przez Wiktora Bojdę. Zdobyła ona wyróżnienie w przeglądzie amatorskich zespołów teatralnych, dzięki czemu w nagrodę mogliśmy ją zagrać na scenie Teatru Polskiego w Bielsku-Białej. To było dla nas wszystkich ogromne wyróżnienie. Jak już wspominałem, od kiedy w szkolnej świetlicy i niektórych domach zaistniała telewizja, żywe słowo i zapał młodzieży odchodził coraz bardziej w zapomnienie.

W 1960 roku zamieszkałem w Pogórze k. Skoczowa. Przy świetlicy działał tam Amatorski Zespół Teatralny, do którego również należałem. Z tego zespołu teatralnego wraz z koleżanką zostaliśmy wysłani na kilkutygodniowe warsztaty teatralne. Na zakończenie otrzymaliśmy coś w rodzaju Certyfikatu „zawodu aktora”. W Pogórze również zagrałem w kilku sztukach teatralnych. Do „zawodu” aktora wróciłem blisko osiem lat temu. Ale to już temat na kolejne wspomnienia.

Andrzej Śliwka (opracowanie PF)

Z ŻYCIA KOŚCIOŁÓW

STOWARZYSZENIE OPATRZNOŚĆ

Stowarzyszenie Opatrzność serdecznie zaprasza na 3. Parafiadę – Piknik Rodzinny w Jaworzu.

Idąc śladami poprzedniej imprezy oraz wsłuchując się w sugestie i propozycje mieszkańców, przygotowaliśmy kolejną, już 3. Parafiadę. Impreza odbędzie się 17 czerwca. Zapraszamy państwa do wspólnego świętowania! Mile widziane będą całe rodziny, osoby samotne, ufamy, że każdy znajdzie w programie coś dla siebie.

Stowarzyszenie Opatrzność

Zachęcamy do udziału w Rodzinnej Grze Terenowej, przygotowywanej specjalnie na taką okoliczność przez Maćka Maćkowiaka, któremu bardzo dziękujemy, bo zrobił coś niezwykłego. Atrakcji jest wiele, a szczegóły znajdują się na załączonym plakacie. Już teraz dziękujemy wszystkim, którzy nas wspierają i pomagają w przygotowaniach. Do zobaczenia.

3 Parafiada

Piknik Rodzinny w Jaworzu

17.06.2018

Kompleks Sportowy przy ul. Koralowej 14.00 - 17.00

14.00 - 17.00 Gry, zabawy sportowe na boisku przy ul. Koralowej

15.00 Mecz o Puchar Proboszcza

Amfiteatr 14.00 - 21.30

14.00 Oficjalne rozpoczęcie 3 Parafiady z udziałem ks. Proboszcza i Wójta Gminy Jaworze

14.10 - 15.30 Talenty na scenie

15.30 Rodzina - Wspólnota w tańcu

16.00 Zespół Wokalny Seniorów „RETRO” z DK w Wapienicy

16.30 Teatr Seniora „Oj Tam, Oj Tam...” - kabaret „Tacy jak my” z DK w Wapienicy

17.00 Rodzina - Wspólnota w tańcu

17.40 Ogłoszenie wyników konkursu „RODZINA - WSPÓLNOTA - OJCZYZNA” i wręczenie nagród przez Wójta dr. Radosława Ostakiewicza

Ogłoszenie wyników Mecz o Puchar Proboszcza
Podziękowania i wręczenie Aniołów Opatrzności

18.00 **Koncert zespołu „Dzień Dobry”**

19.00 Modlitwa do Nieba

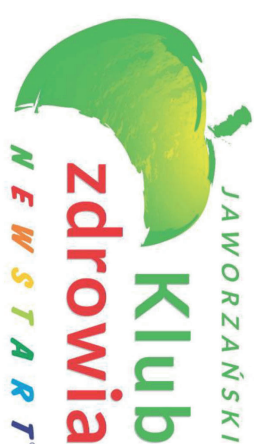
Na scenie Zespół „Aslan” i Schola Paraafialna „Gaudium Providentiae”

19.40 Kapela „Beskidek” z wodzirejem

Rodziny i wspólnoty biesiadne śpiewanie oraz zabawa

21.20 Zakończenie 3 Parafiady - Pikniku Rodzinnego w Jaworzu

POZA SCENĄ: Rodzina gra terenowa - zagadki 12 apostołów, malowanie buziek, atrakcje dmuchane, zjeżdżalnia, strefa malucha, „mega i multi” bańki mydlane, ścianka wspinaczkowa, ćwiczenia pierwszej pomocy, gry planszowe, rozgrywki sportowe, foto budka, robienie pamiątek, Pisia Ekipa itd.

Z wielką przyjemnością informujemy, iż w niedzielę, **17 czerwca 2018 roku**, na wzór ostatnich pięciu lat, odbędzie się kolejna całonocna impreza plenerna na terenie Jaworza, pod hasłem **EXPO ZDROWIE**. Celem imprezy jest rozbudzanie, a zarazem utrwalanie w społeczeństwie idei zdrowego stylu życia, oraz świadomości, iż ludzkie zdrowie i życie to największe i najcenniejsze dary losu. Podczas EXPO każdorazowo zarejestrowanych, przebadanych i z konsultowanych zostaje około 300 osób, uzyskujących wiele cennych informacji na temat swojego aktualnego stanu zdrowia, kondycji, zagrożeń, oraz profilaktyki.

Podczas imprezy mieszkańcy Jaworza i okolic będą mieli możliwość bezpłatnego wykonania podstawowych badań diagnostycznych takich jak: pomiar ciśnienia, pomiar poziomu cukru we krwi, pomiar poziomu cholesterolu, pomiar tkanki tłuszczowej, pomiar wydolności oddechowej – spirometria, oraz komputerowe badanie wieku biologicznego. **Będzie również możliwość skorzystania z szeregu bezpłatnych konsultacji z lekarzami różnych specjalizacji, promotorami zdrowego stylu życia, oraz zlecającym.** Będzie degustacja zdrowej żywności, jak również szereg stoisk handlowych, w tym stoisko zleńskie, na którym będzie można zakupić ziołowe herbatki oraz lecznicze mieszanki.

W tegorocznym EXPO udział zapowiedzieli także: **mobilna stacja krwiodawstwa** - możliwość oddania krwi oraz rejestracji w banku potencjalnych dawców szpiku kostnego - **mobilny punkt badania osteoporozy**, oraz **mobilny punkt badania słuchu GEERS**. Badania te będzie można wykonać również bezpłatnie!

 Ponadto, w tym roku w ramach Expo, odbędzie się specjalny program dla dzieci – od 2 lat wzwyż - pod nazwą **CIUCHCIA ZDROWIA**. Wychodzimy bowiem z założenia, że zamiast leczyć, lepiej zapobiegać od najmłodszych lat, przekazując naszym pociechom wiedzę o zdrowiu, w sposób prosty, ciekawy i zabawny. A zatem, zaplanuj swój udział w Expo i zabierz ze sobą swoje dzieci lub wnuczęta, aby mogły zdobyć swój własny „paszport” i wyruszyć w odkrywczą podróż razem z nami.

Nie zabraknie także atrakcji dla dzieci takich jak profesjonalna ściana wspinaczkowa, malowanie twarzy i baloników, czy konkursy z atrakcyjnymi nagrodami.

Podobnie jak w latach minionych wystawa Expo Zdrowie odbędzie się w centrum Jaworza, na parking, tuż obok apteki, w godzinach od 10.00 do 16.00.

Impreza objęta została honorowym patronatem Wójta Gminy Jaworze. Zapraszamy serdecznie wszystkich zainteresowanych zdrowym stylem życia, Jaworzan i nie tylko!

TEKST SPONSOROWANY

RENTING A CAR

Wkrótce wakacje-czas wzmożonych wyjazdów, w czasie których często stajemy przed koniecznością, potrzebą wynajęcia samochodu. W tym numerze, przykładowy dialog w wypożyczalni:

THE ASSISTANT AT A CAR RENTAL (ACR): Hello. Can I help you?
YOU: I'd like to rent a car. (Chciałbym wypożyczyć samochód).

ACR: Have you rented from us before? (Czy wypożyczałeś od nas wcześniej?)

YOU: No, I haven't.

ACR: Could I see your driving licence? (Czy mogę zobaczyć twoje prawo jazdy?)

What kind of car are you looking for? Economy or compact?(Jakiego samochodu szukasz?)

YOU: Nothing too big. (Nic dużego). It's j ust for me, my wife and a son. (Tylko dla mnie, żony i syna).

ACR: So a compact 5-door car. (5-drzwiowy).

YOU: That will be fine. (Taki będzie ok).

ACR: For how long? (Na jak długo?)

YOU: 3 days. (3 dni).

ACR: Automatic or manual? (Automatyczna czy manualna skrzynia biegów?)

YOU: A manual, please.

ACR: Any additional drivers ? (Jacyś dodatkowi kierowcy?)

YOU: No, just me. (Tylko ja).

ACR: Great. We have a few good cars I can recommend. I'll show you Ford Fiesta car. It's 40\$ a day and that includes full insurance. (Świetnie. Mamy kilka dobrych samochodów, które mogę polecić.

Pokaże ci Forda Fiesta. Kosztuje 40\$ za dzień z pełnym ubezpieczeniem.)

YOU: Can I take a look? (Mogę zobaczyć?)

ACR: No problem. One more question: how old is your son? Do you need a child seat? (Nie ma problemu. Jeszcze jedno pytanie: ile lat ma twój syn? Czy potrzebujesz fotelika dla dziecka?)

YOU: Yes, he's 4.

ACR: The petrol tank is full, when you start, so if you return it with a full tank, there is no extra charge. (Bak paliwa jest pełny, jeśli oddajesz samochód z pełnym bakiem, nie ma żadnych, dodatkowych opłat).

If you get any parking tickets or speeding fines you have to pay for them yourself. (Jeśli dostaniesz mandaty za parkowanie czy za prędkość, musisz je zapłacić sam).

YOU: Would it be possible to leave the car at the airport? (Czy jest możliwość zostawienia samochodu na lotnisku?)

ACR: No problem-it's free of charge. (Nie ma problemu - jest to bezpłatne).

ACR:Do you need any extras? Air conditioning? Satnav? (Czy potrzebujesz jakieś dodatki: klimatyzację, nawigację?)

YOU: No, only air-conditioning.

ACR: OK-let's go out and take a look...We can go through the paperwork afterwards. (OK - chodźmy na zewnątrz i obejrzymy samochód - przebrniemy przez dokumenty potem)...

CHCESZ NAUCZYĆ SIĘ WIĘCEJ-ZAPRASZAMY!

Trwają zapisy na nowy rok szkolny 2018/2019!

Dołącz do nas! Atrakcyjne rabaty!

Ucz się z nami w Jaworzu! Zapisy i informacje:

SJO WORLD Jaworze, ul. Zdrojowa 93, PON-PT 16.00-19.00

tel. 604 835 859 / e-mail: sekretariat@jezykijaworze.pl

*Wszystkim,
którzy tak licznie uczestniczyli
w uroczystościach pogrzebowych,
byli z nami
w najtrudniejszych chwilach
oraz dzielają nasz smutek
po odejściu ukochanej
Żony, Mamy, Babci*

śp. Krystyny Kukli

*serdeczne podziękowania składa
Rodzina*

*Śmierć stawia nas w obliczu bezsilności,
która nas obezwładnia i zabiera w nieznane.
A kiedy pojawia się kradnąc ukochaną osobę,
przeszywa nasze serca bólem i wypala piętno,
które stanowi o naszej bezsilności...*

*Pragniemy złożyć najszczerze wyrazy współczucia
Państwu Krystynie i Zbigniewowi Putkom
z powodu śmierci syna Marcina.*

*To ogromna tragedia,
której nie jesteśmy w stanie zrozumieć
i z którą nigdy się nie pogodzimy.*

*Radosław Ostalkiewicz, wójt Jaworza
Mieczysław Brzezicki, przewodniczący Rady Gminy
Jaworze razem z radnymi*

Szkoła Podstawowa nr 39 dla Dzieci Nieusłyszących w Bielsku-Białej

Nabór na rok szkolny 2018/2019

43-300 Bielsko-Biała, ul. Kamienicka 11a
tel. 33 812 53 08 e-mail: zsddn@poczta.onet.pl
WWW.SP39.FC.PL

UCZYMY DZIECI Z AFAZJĄ!

BIURO PODRÓŻY "LIDIA" ZAPRASZA

23-29.06.2018r. 7 dni - Morze Bałtyckie /Niechorze ORW" Natalia". 15 zabiegów rehabilitacyjnych, 1 wycieczka, ognisko i inne atrakcje. Koszt całkowity: 1200 zł/os

19-27.08.2018r. 9 dni - Mazury/Giżycko-Hotel "Mazury". Wycieczka do Malborka. Morze Bałtyckie-Karwia, Pensjonat "Albatros" Koszt całkowity: 1410 zł/os

Zapisy i zaliczkę w wysokości 200 zł/os do końca marca Lidia Sztwiorok tel. 33/8152916, 692405825

Usługi remontowo-wykończeniowe

- malowanie pomieszczeń
- tapetowanie
- gładzie gipsowe
- kafelkowanie
- tynki ozdobne (marmolit)

Zdzisław Penkala
Jaworze, Południowa 530
tel. 600 067 141

www.budbaumal.pl

ZAKŁAD POGRZEBOWY - KUKLA-STEKLA

Pelen zakres usług:

- autokarawan
- trumny, urny, wieńce
- chłodnia, kremacja zwłok
- przewozy międzynarodowe
- bezprocentowe kredytowanie usług

OFERUJEMY NAJTAŃSZE USŁUGI

KUKLA - tel. 33 817 32 02, 606 311 139
Jaworze, ul. Nadbrzeżna 74

STEKLA tel. 33 817 22 00

Merkury

technika grzewcza i sanitarna

43-384 Jaworze k/Bielska-Białej
ul. Bielska 616
tel. (33) 817 38 33, fax (33) 817 38 32
www.merkury.go3.pl

- technika grzewcza
- armatura sanitarna
- gazociągi-wodociągi
- armatura przemysłowa
- kanalizacja zewnętrzna i wewnętrzna
- rynny

Oferujemy:

- szeroką gamę produktów wysokiej jakości w atrakcyjnych cenach
- najlepsze rozwiązania w dziedzinie artykułów instalacyjnych zewnętrznych i wewnętrznych
- doświadczenie oraz fachową obsługę

Agencja Usług Językowych Polok Krzysztof

43-384 JAWORZE ul. Zaciszna 698,
tel. 33 817-25-68, tel. kom. 602-574-561
e-mail: sworntran@interia.pl

poleca usługi w zakresie:

- tłumaczeń przysięgłych (j. angielski) tekstów ogólnych i specjalistycznych (np. medycznych, prawnych itd.);
- indywidualnych lekcji językowych;
- konsultacji metodyczno-językowych;
- doradztwa merytorycznego podczas pisania prac naukowych (licencjat, praca magisterska).

Czasopismo „Echo Jaworza” – miesięcznik lokalny Gminy Jaworze. Wydawca: Urząd Gminy Jaworze z siedzibą: 43-384 Jaworze, ul. Zdrojowa 82; adres redakcji: 43-384 Jaworze, ul. Zdrojowa 82, tel.: 33 828 66 00, 33 828 66 11; faks: 33 828 66 01, e-mail: echo@jaworze.pl; internet: www.opgj.pl/echojaworza.html; Zespół redakcyjny: Tomasz Wolff – Redaktor Naczelny, Katarzyna Górna-Oremus – Zastępca Redaktora Naczelnego, Barbara Szermańska – korekta, Marcin Pytlowany – skład. Druk: Wydawnictwo „Prasa Beskidzka” Spółka z o.o., ul. Dubois 4, 43-300 Bielsko-Biała.

Redakcja nie zwraca nadesłanych tekstów. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania nadesłanych materiałów, redagowania i opatrywania własnymi tytułami. Redakcja zastrzega sobie także prawo odmowy przyjęcia reklamy lub ogłoszenia. Za treść reklam, ogłoszeń i listów redakcja i wydawca nie odpowiadają.

ZATRZYMAMY DLA CIEBIE CZAS

Idealna twarz i ciało

Nowa Ty!

w&P Aniate
2017 *miejsce*
na mapie urody

diego dalla palma
PROFESSIONAL

Dotyk Urody
Centrum Kosmetyki Estetycznej

Jaworze,
ul. Wapienicka 68
tel. 668 68 70 70

www.dotykurody.pl

POLAK, WĘGIER - DWA BRATANKI, CZYLI JAWORZE W JÁSZBOLDOGHÁZA

